

ZAKON O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuje se sistem lokalne samouprave, poslovi jedinica lokalne samouprave, organi jedinica lokalne samouprave, oblici neposrednog učešća građana u lokalnoj samoupravi, prava, obaveze i odgovornosti lokalnih funkcionera, lokalnih službenika i namještenika, odnos državnih organa i organa jedinica lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i dužnosti jedinice lokalne samouprave.

Član 2

Lokalna samouprava obuhvata pravo građana i organa lokalne samouprave da u granicama utvrđenim zakonom, uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 3

Lokalna samouprava ostvaruje se u opštini, opštini u okviru Glavnog grada, Glavnom gradu i Prijestonici (u daljem tekstu: opština).

Član 4

Lokalna samouprava ostvaruje se na načelima demokratije, decentralizacije, depolitizacije, autonomnosti, zakonitosti, profesionalnosti, efikasnosti rada organa lokalne samouprave i međusobne saradnje države i opštine.

Član 5

U opštini se vrše poslovi od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo.

Radi stvaranja uslova za što neposrednije i efikasnije vršenje poslova i zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva lokalna samouprava ostvaruje se i u mjesnoj samoupravi.

Član 6

Poslove iz svoje nadležnosti opština vrši preko svojih organa, organa mjesne samouprave i javnih službi, u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

Za vršenje poslova organi i javne službe iz stava 1 ovog člana odgovorni su lokalnom stanovništvu.

Član 7

Građani učestvuju u odlučivanju o svojim potrebama i interesima neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika u organima lokalne samouprave.

Stranac može ostvarivati pojedina prava u lokalnoj samoupravi pod uslovima i na način utvrđen zakonom.

Član 8

U vršenju svojih poslova opština obezbjeđuje jednaku zaštitu prava i na zakonu zasnovanih pravnih interesa lokalnog stanovništva, pravnih lica i drugih subjekata, u skladu sa zakonom.

Član 9

U vršenju poslova lokalne samouprave opština je samostalna i njena prava ne mogu biti uskraćena ili ograničena aktima državnih organa, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu sa Ustavom.

Član 10

Opština ima imovinu i prihode.

Imovinom i prihodima opština samostalno raspolaže, u skladu sa zakonom.

Član 11

Opština obezbjeđuje uslove za zaštitu i unapređenje manjinskih prava, u skladu sa Ustavom, međunarodnim pravnim aktima i posebnim zakonom.

Član 12

Lokalni službenik i namještenik vrše poslove politički neutralno i nepristrasno, u skladu sa javnim interesom.

Lokalni službenik, odnosno namještenik dužan je da se u vršenju poslova uzdržava od javnog ispoljavanja svojih političkih uvjerenja.

Član 13

Rad organa opštine, organa lokalne uprave, stručnih službi, posebnih službi (u daljem tekstu: organi i službe) i javnih službi je javan.

Član 14

U pripremi zakona i drugih akata kojima se uređuju položaj, prava i obaveze lokalne samouprave, naročito u oblastima utvrđenim ovim zakonom, obezbjeđuje se izjašnjavanje opština i Zajednice opština Crne Gore (u daljem tekstu: Zajednica opština).

Opština i Zajednica opština dužne su da se u roku od 15 dana od dana dostavljanja zakona i drugih akata pismeno izjasne.

Ako se ne izjasne u roku iz stava 2 ovog člana smatraće se da nemaju primjedbi.

Član 15

Opština može da, prema državnom organu i organu državne uprave, pokrene inicijativu i dostavi svoje mišljenje o pitanjima koja nijesu u okviru njene nadležnosti, ali su od interesa za lokalnu samoupravu.

Organ iz stava 1 ovog člana dužan je da, u roku od 30 dana od dana dostavljanja inicijative, da odgovor opštini.

Član 16

Odnosi između organa opštine, državnih organa i organa državne uprave zasnivaju se na načelima međusobne saradnje, u skladu sa zakonom.

Član 17

Opštine međusobno sarađuju i mogu se udruživati, u skladu sa ovim zakonom.

Član 18

Opština uživa pravnu zaštitu, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 19

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na opštinu u okviru Glavnog grada, Glavni grad i Prijestonicu ukoliko ovim i posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Član 20

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. PRAVNI STATUS OPŠTINE

Član 21

Opština ima svojstvo pravnog lica.

Član 22

Opština ima naziv i teritoriju utvrđenu zakonom.

Član 23

Opština ima statut i druge opšte akte.

Član 24

Opština može imati grb i zastavu (u daljem tekstu: simboli).

Opština može imati i praznik.

Statutom opštine uređuje se oblik, sadržina simbola i utvrđuje praznik opštine.

Na odredbe statuta kojim se uređuje oblik i sadržina simbola i praznik saglasnost daje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Član 25

Upotreba simbola opštine uređuje se odlukom skupštine opštine.

Simboli imaju sadržaje koji odgovaraju istorijskim, kulturnim, prirodnim i drugim obilježjima opštine i ne mogu biti u istovjetnom ili modifikovanom obliku sa državnim, odnosno nacionalnim simbolima, niti sa državnim simbolima drugih država ili sa znakom političke partije, privrednog društva, ustanove, drugog pravnog lica ili organizacije.

Član 26

Opština i njeni organi imaju pečat.

Član 27

Pečat opštine sadrži: naziv "Crna Gora", naziv i sjedište opštine.

Pečat organa opštine, pored elemenata iz stava 1 ovog člana, sadrži i naziv organa.

U sredini pečata je grb opštine, ukoliko je utvrđen.

Tekst pečata ispisuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje pitanje pečata državnih organa.

Član 28

Izrada, upotreba, čuvanje i uništavanje pečata i druga pitanja koja se odnose na upotrebu pečata, uređuju se posebnom odlukom skupštine opštine.

III. POSLOVI LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 29

Opština vrši poslove koji su od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo.

Opština vrši i poslove koji su joj prenijeti zakonom ili povjereni propisom Vlade.

Član 30

Sopstveni poslovi opštine utvrđuju se zakonom i statutom opštine.

Poslove iz stava 1 ovog člana opština bliže uređuje svojim aktima i obezbjeđuje uslove za njihovo izvršavanje.

Član 31

Opština može obavljati i druge poslove koji su od interesa za lokalno stanovništvo, koji nijesu u nadležnosti državnih organa ili drugih organa i organizacija.

Član 32

Opština, u skladu sa zakonom donosi:

- 1) strateški plan razvoja opštine;
- 2) planove i programe za pojedine oblasti;
- 3) budžet i završni račun;
- 4) prostorno-urbanističke i druge planove;
- 5) druge akte, u skladu sa svojim nadležnostima.

Član 33

Opština, u skladu sa zakonom:

- 1) uređuje i obezbjeđuje obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti, održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda;
- 2) uređuje i obezbjeđuje obavljanje poslova izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite opštinskih puteva;
- 3) uređuje i obezbjeđuje prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju, autotaksi prevoz i prevoz za sopstvene potrebe;
- 4) uređuje obavljanje saobraćaja na svom području;
- 5) uređuje i obezbjeđuje uslove za izgradnju i korišćenje objekata, kao i uslove za izgradnju i postavljanje pomoćnih objekata i montažnih objekata privremenog karaktera;
- 6) uređuje i obezbjeđuje privođenje namjeni građevinskog zemljišta u skladu sa lokalnim planskim dokumentima i komunalno opremanje građevinskog zemljišta;
- 7) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj preduzetništva;
- 8) stara se o lokalnim dobrima od opšteg interesa;
- 9) obezbjeđuje uslove i stara se o zaštiti životne sredine i pojedinih njenih djelova (kvalitet vazduha, zaštita od buke, upravljanje otpadom i dr.);
- 10) uređuje i obezbjeđuje uslove za upravljanje vodama, vodnim zemljištem i vodnim objektima od lokalnog značaja, stara se o njihovoj zaštiti i korišćenju, izdaje vodna akta i vodi propisane evidencije; utvrđuje erozivna područja, protiverozivne mjere i sprovodi zaštitu od erozija i bujica; organizuje i

obezbjeduje obavljanje drugih poslova iz oblasti upravljanja, korišćenja i zaštite voda i vodosnabdijevanja;

11) uređuje odnose u oblasti stanovanja i stara se o obezbjeđenju uslova za održavanje stambenih zgrada;

12) uređuje, obezbjeđuje i stvara uslove za razvoj kulture i zaštitu kulturnih dobara;

13) uređuje, organizuje i stvara uslove i stara se o razvoju turizma, kao i razvoju djelatnosti kojima se unaprjeđuje razvoj turizma;

14) stvara uslove za razvoj i unaprjeđenje sporta djece, omladine i građana, kao i razvijanje međuopštinske sportske saradnje;

15) stvara uslove za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i stara se o njegovoj zaštiti;

16) u skladu sa mogućnostima, učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unaprjeđenju djelatnosti: zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječije zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo i vrši prava i dužnosti osnivača ustanova koje osniva u ovim djelatnostima, u skladu sa zakonom;

17) u skladu sa mogućnostima, uređuje i obezbjeđuje rješavanje stambenih potreba lica u stanju socijalne potrebe i lica sa posebnim potrebama i pomaže rad humanitarnih i nevladinih organizacija iz ovih oblasti;

18) uređuje i obezbjeđuje uslove za informisanje lokalnog stanovništva;

19) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj bibliotečke i drugih djelatnosti od interesa za lokalno stanovništvo;

20) rješava o pravima iz oblasti boračko-invalidske zaštite i vodi evidenciju o korisnicima prava;

21) uređuje i obezbjeđuje uslove za zaštitu i spašavanje lokalnog stanovništva od elementarnih nepogoda, požara, eksplozija, havarija i drugih akcidentnih i vanrednih događaja;

22) organizuje i sprovodi mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti;

23) stvara uslove za razvoj poljoprivredne proizvodnje (voćarstvo, povrtlarstvo, maslinarstvo i dr.) i obavlja druge poslove iz ove oblasti;

24) obezbjeđuje uslove za zaštitu potrošača;

25) uređuje način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbjeđuje uslove za njihovo zbrinjavanje i sprovodi mjere kontrole njihovog razmnožavanja;

26) utvrđuje radno vrijeme u određenim djelatnostima i određuje područja u kojima se može obavljati određena djelatnost;

27) uređuje i obezbjeđuje uslove za održavanje javnih sajmova lokalnog značaja;

28) uređuje način organizovanja javnih radova od lokalnog značaja;

29) propisuje prekršaje za povrede opštinskih propisa.

Član 34

U okviru sopstvenih nadležnosti, opština:

1) raspolaže, upravlja i štiti svoju imovinu i vrši pojedina svojinska ovlašćenja na državnoj imovini, u skladu sa zakonom;

2) uređuje, uvodi i utvrđuje sopstvene prihode u skladu sa zakonom;

3) vrši poslove utvrđivanja, naplate i kontrole sopstvenih prihoda;

4) rješava o pravima i obavezama građana i pravnih lica u poslovima iz svoje nadležnosti;

5) utvrđuje javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti od lokalnog značaja, u skladu sa zakonom;

6) vodi evidencije, u skladu sa zakonom;

7) vrši poslove inspeksijskog nadzora i poslove obezbjeđenja komunalnog reda, u skladu sa zakonom;

- 8) organizuje i obavlja poslove pružanja pravne pomoći građanima;
- 9) ustanovljava javna priznanja i nagrade;
- 10) vrši i druge poslove u skladu sa potrebama i interesima lokalnog stanovništva.

Član 35

Radi obezbjeđivanja vršenja poslova iz svoje nadležnosti opština osniva:

- 1) organe lokalne uprave;
- 2) ustanove i privredna društva (u daljem tekstu: javne službe).

Član 36

Javne službe opština može osnovati ako je obavljanje djelatnosti nezamjenljiv uslov života i rada lokalnog stanovništva, a zadovoljenje potreba građana u tim djelatnostima se ne može kvalitetno i ekonomično obezbijediti privatnom inicijativom ili na drugi način.

Član 37

Kad ocijeni da je vršenje sopstvenih poslova od zajedničkog interesa za dvije ili više opština, Vlada može da zahtijeva od opština da zajednički obezbijede vršenje tih poslova ili utvrdi javni interes i obezbijedi njihovo vršenje.

Član 38

Zakonom se može vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave prenijeti opštini kad se, na taj način, obezbjeđuje njihovo efikasnije i ekonomičnije vršenje.

Propisom Vlade može se vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave povjeriti opštini.

Uslovi pod kojima se prenose ili povjeravaju poslovi opštini, uređuju se zakonom.

Član 39

Prenesene poslove u oblastima obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, socijalne i dječje zaštite, zapošljavanja i drugim oblastima od interesa za lokalno stanovništvo opština vrši u skladu sa posebnim zakonom.

IV. IMOVINA OPŠTINE

Član 40

Opština ima imovinu.

Imovinu opštine čine nepokretne i pokretne stvari, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava, u skladu sa zakonom.

Član 41

Opština raspolaže i upravlja svojom imovinom shodno njenoj namjeni, u skladu sa zakonom i pažnjom dobrog privrednika.

Opština i javne službe čiji je ona osnivač dužne su da vode evidenciju o svojoj imovini.

Imovina opštine iskazuje se u skladu sa zakonom.

V. ORGANI OPŠTINE

Član 42

Organi opštine su: skupština opštine (u daljem tekstu: skupština) i predsjednik opštine.

1. Skupština

Član 43

Skupština je predstavnički organ građana opštine.

Skupštinu čine odbornici koji se biraju u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika.

Građani biraju odbornike skupštine na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava, u skladu sa zakonom.

Član 44

Izbore za skupštinu raspisuje Predsjednik Crne Gore.

Izbori za skupštinu se održavaju najkasnije 15 dana prije isteka mandata skupštine.

U slučaju da se izbori ne raspišu u skladu sa zakonom, izbore raspisuje Vlada.

Član 45

Mandat skupštine traje četiri godine.

Skupštini može prestati mandat prije vremena na koje je izabrana, raspuštanjem ili skraćanjem mandata skupštine.

Ako mandat skupštine ističe za vrijeme vanrednog stanja, mandat joj se produžava, najduže 90 dana po prestanku okolnosti koje su izazvale to stanje.

U slučaju prestanka mandata skupštine prije isteka vremena na koji je izabrana, Predsjednik Crne Gore raspisuje izbore narednog dana od dana stupanja na snagu odluke o raspuštanju, odnosno od dana stupanja na snagu odluke o skraćanju mandata skupštine.

Član 46

Skupština:

- 1) donosi statut opštine;
- 2) donosi propise i druge opšte akte;
- 3) donosi strateški plan razvoja opštine;
- 4) donosi planove i programe razvoja za pojedine oblasti;
- 5) donosi lokalna planska dokumenta;
- 6) donosi program uređenja prostora;
- 7) donosi budžet i završni račun budžeta;
- 8) uvodi i utvrđuje opštinske poreze, takse i naknade;
- 9) raspolaže imovinom skladu sa zakonom;
- 10) utvrđuje uslove za osnivanje mjesnih zajednica i daje saglasnost na odluke o osnivanju;
- 11) raspisuje referendum za teritoriju opštine ili za dio teritorije;
- 12) odlučuje o građanskoj inicijativi;
- 13) odlučuje o raspisivanju samodoprinosu za teritoriju opštine;
- 14) osniva javne službe;
- 15) odlučuje o zaduživanju i davanju garancija, u skladu sa zakonom;
- 16) vrši potvrđivanje mandata i odlučuje o pravima odbornika;
- 17) donosi odluku o skraćanju mandata skupštine;
- 18) bira i razrješava predsjednika skupštine, predsjednika opštine;
- 19) imenuje sekretara skupštine, na predlog predsjednika skupštine;
- 20) imenuje članove radnih i savjetodavnih tijela;
- 21) razmatra i usvaja izvještaje predsjednika opštine;
- 22) razmatra izvještaj Državne revizorske institucije;
- 23) donosi poslovnika o svom radu;
- 24) donosi etički kodeks;
- 25) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Skupština može imati stručnu službu.

Član 47

Prvu sjednicu novoizabrane skupštine saziva predsjednik skupštine prethodnog saziva, najkasnije u roku od 15 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Sjednica skupštine održava se najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Ukoliko se sjednica ne sazove, odnosno ne održi u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, sjednicu saziva Vlada, najkasnije u roku od 15 dana.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, sjednica se održava najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Skupština se smatra konstituisanom izborom predsjednika skupštine.

Ukoliko se sjednica ne održi u roku iz stava 4 ovog člana, Predsjednik Crne Gore raspisuje nove izbore za skupštinu.

Član 48

Predsjednik skupštine bira se najkasnije u roku od 60 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora.

Ukoliko se predsjednik skupštine ne izabere u roku iz stava 1 ovog člana Predsjednik Crne Gore će raspisati nove izbore.

Član 49

Skupštinu saziva predsjednik skupštine po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Predsjednik skupštine saziva skupštinu, po sopstvenoj inicijativi, na zahtjev predsjednika opštine, jedne trećine odbornika i po inicijativi građana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno inicijative.

Potreban broj građana za podnošenje inicijative, u smislu stava 2 ovog člana, utvrđuje se statutom opštine.

Ako predsjednik skupštine skupštinu, ne sazove u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, sjednicu saziva predsjednik opštine u roku od 8 dana.

U slučaju iz st.1, 2 i 4 ovog člana, sjednica se održava najkasnije u roku od 15 dana od dana sazivanja.

Član 50

Pravo predlaganja odluka, drugih propisa i opštih akata ima predsjednik opštine, odbornik i broj građana utvrđen statutom opštine.

Skupština može da odlučuje ako sjednici prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika.

Skupština donosi odluke većinom glasova prisutnih odbornika, ukoliko zakonom za pojedina pitanja nije predviđena druga većina.

Statut opštine, odluku o izboru predsjednika opštine i izboru predsjednika skupštine, skupština donosi većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Način rada i druga pitanja u vezi sa odlučivanjem skupštine koja nijesu uređena ovim zakonom, uređuju se statutom opštine, odnosno poslovníkom skupštine.

Član 51

Odluke i drugi akti skupštine opštine donijete na sjednici koja je sazvana suprotno odredbama ovog zakona, statuta i poslovníka o radu skupštine su ništave.

Član 52

Odbornik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za iznešeno mišljenje ili glasanje u vršenju odborničke funkcije.

Član 53

Radi efikasnog i racionalnog vršenja poslova iz nadležnosti skupštine, obrazuju se odbori i savjeti, kao stalna radna tijela, a mogu se obrazovati i komisije kao povremena radna tijela.

Za članove odbora skupština imenuje odbornike skupštine.

Za članove savjeta i komisija skupština, pored odbornika, imenuje i druga lica.

Odlukom o obrazovanju radnih tijela iz stava 1 ovog člana uređuje se djelokrug i način rada i odlučivanja radnih tijela i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Član 54

U vršenju poslova iz svog djelokruga skupština donosi statut opštine, odluke i druge akte.

Statut opštine je osnovni akt kojim se uređuje organizacija, rad i način ostvarivanja lokalne samouprave.

Odlukom se odlučuje o pravima i obavezama građana, osnivaju javne službe i odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa zakonom i statutom opštine.

Rješenjem se odlučuje o pojedinačnim pitanjima, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Skupština donosi zaključke o pojedinim pitanjima od značaja za utvrđivanje i vođenje politike.

Skupština donosi povelje i preporuke u kojima iznosi svoj stav u odnosu na pojedina sistemska pitanja iz sopstvene nadležnosti, odnosno pitanja koja se odnose na druge organe i javne službe.

Skupština može donositi i druge akte iz svoje nadležnosti.

Član 55

Statutom opštine se uređuju, naročito: prava i dužnosti opštine i način njihovog ostvarivanja; poslovi i način odlučivanja lokalnog stanovništva; način i uslovi vršenja sopstvenih poslova; organizacija i način rada organa, način donošenja propisa; način vršenja nadzora nad radom organa, službi i javnih službi; način obezbjeđenja javnosti rada; finansiranje; ustanovljenje simbola, praznik opštine i način njegovog obilježavanja i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave.

Član 56

Skupština ima predsjednika.

Predsjednika skupštine iz reda odbornika bira skupština, na predlog jedne trećine odbornika, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Mandat predsjednika skupštine traje koliko i mandat skupštine.

Funkcija predsjednika skupštine je profesionalna.

Član 57

Predsjednik skupštine predstavlja skupštinu, saziva sjednicu skupštine, predsjedava i rukovodi njenim radom i stara se o realizaciji njenih odluka i drugih akata.

Predsjednik skupštine može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran, ako ne izvršava poslove iz stava 1 ovog člana i u drugim slučajevima utvrđenim ovim zakonom i statutom opštine.

Član 58

U slučaju odsutnosti ili spriječenosti predsjednika, skupštinom predsjedava odbornik koga odredi predsjednik skupštine.

Član 59

Skupština ima sekretara.

Sekretara skupštine imenuje i razrješava skupština, na predlog predsjednika skupštine.

Mandat sekretara skupštine traje koliko i mandat skupštine.

Sekretar skupštine organizuje i stara se o obavljanju stručnih, administrativnih i drugih poslova za skupštinu i njena radna tijela, rukovodi stručnom službom skupštine i vrši druge poslove utvrđene statutom i drugim aktima skupštine.

Za sekretara skupštine može se imenovati lice koje ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja iz oblasti prava, položen stručni ispit za rad u državnim organima i najmanje osam godina radnog iskustva.

Sekretar skupštine za svoj rad i rad stručne službe kojom rukovodi, odgovara skupštini i predsjedniku skupštine.

Sekretar skupštine može biti razriješen i prije isteka mandata ukoliko ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene ovim zakonom, statutom i drugim aktima skupštine.

Način i postupak razrješenja sekretara skupštine uređuje se statutom.

2. Predsjednik opštine

Član 60

Predsjednik opštine je izvršni organ opštine.

U pogledu uslova za izbor predsjednika opštine primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika.

Predsjednika opštine bira skupština, na vrijeme od četiri godine, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Pravo predlaganja kandidata za predsjednika opštine ima najmanje jedna trećina odbornika.

Funkcija predsjednika opštine je profesionalna.

Član 61

Predsjednik opštine se bira najkasnije u roku od 30 dana od dana konstituisanja skupštine.

Ukoliko se predsjednik opštine ne izabere u roku iz stava 1 ovog člana, na predlog Vlade ili jedne trećine odbornika, skupština donosi odluku o skraćanju svog mandata, u roku od 15 dana.

Član 62

Način i postupak izbora predsjednika opštine uređuje se statutom.

Predsjedniku opštine koji je izabran iz reda odbornika, izborom na funkciju predsjednika opštine prestaje mandat odbornika.

Predsjednik opštine daje pred skupštinom svečanu izjavu:

"Svečano se obavezujem da ću dužnost predsjednika opštine obavljati u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom opštine."

Član 63

Predsjednik opštine:

- 1) predstavlja i zastupa opštinu;
- 2) predlaže propise i druge akte koje donosi skupština;
- 3) stara se i odgovoran je za izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata, kao i za sprovođenje strateških dokumenata od državnog značaja;

- 4) stara se i odgovoran je za izvršavanje prenešenih i povjerenih poslova;
- 5) raspolaže pokretnim stvarima, nepokretnim stvarima u slučajevima neposredne pogodbe, novčanim sredstvima i hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom”.
- 6) utvrđuje organizaciju i način rada organa lokalne uprave, po pribavljenom mišljenju glavnog administratora;
- 7) imenuje i razrješava potpredsjednika opštine;
- 8) imenuje i razrješava glavnog administratora, starješinu organa i službi u skladu sa zakonom;
- 9) postavlja i razrješava menadžera;
- 10) podnosi izvještaj o postupanju u upravnim stvarima u roku i na način propisan zakonom kojim se uređuje upravni postupak;
- 11) podnosi skupštini godišnji izvještaj o svom radu i radu glavnog administratora, organa i službi najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu i na zahtjev skupštine, podnosi izvještaje o pojedinim pitanjima iz svoje nadležnosti;
- 12) usmjerava i usklađuje rad organa i službi, radi efikasnijeg ostvarivanja njihovih funkcija i kvalitetnijeg pružanja javnih usluga, o čemu donosi odgovarajuće akte;
- 13) daje saglasnost na akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa, službi i javnih službi;
- 14) vrši nadzor nad radom organa, službi i javnih službi;
- 15) donosi akte iz svoje nadležnosti i akte u izvršavanju povjerenih poslova, ukoliko posebnim propisom nije drukčije određeno;
- 16) odgovoran je za izvršavanje odluka i drugih akata koje donosi skupština i donosi akte za njihovo izvršavanje;
- 17) donosi akte kojima obezbjeđuje izvršenje budžeta opštine;
- 18) podnosi izvještaje skupštini o realizaciji preporuka iz izvještaja Državne revizorske institucije;
- 19) donosi kadrovski plan;
- 20) donosi plan integriteta;
- 21) donosi godišnji plan obuka lokalnih službenika i namještenika;
- 22) vrši i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim aktima opštine.
- 23)

Član 64

Predsjednik opštine, privremeno donosi akte iz nadležnosti skupštine, ukoliko skupština nije u mogućnosti da se sastane ili je iz drugih razloga onemogućen njen rad, a njihovim nedonošenjem bi se ugrozio život građana, imovina veće vrijednosti ili onemogućilo ostvarivanje prava i obaveza građana.

Predsjednik je dužan da akt iz stava 1 ovog člana podnese na potvrdu skupštini na prvoj narednoj sjednici.

Ako skupština ne potvrdi akt iz stava 1 ovog člana ili ga predsjednik ne podnese na potvrdu, taj akt prestaje da važi.

Član 65

Za vršenje poslova iz svoje nadležnosti predsjednik opštine odgovara skupštini.

Za vršenje prenesenih i povjerenih poslova predsjednik opštine odgovara i Vladi.

U slučaju nezakonitog vršenja ili nevršenja prenesenih i povjerenih poslova, Vlada obavještava skupštinu i predlaže preduzimanje mjera.

Ukoliko se ne preduzmu mjere iz stava 3 ovog člana, Vlada će upozoriti skupštinu na posljedice nepreduzimanja mjera i preduzeti druge aktivnosti u skladu sa svojim ovlaštenjima i u skladu sa ovim zakonom.

Član 66

Predsjedniku opštine prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran: razrješenjem od strane skupštine, razrješenjem od strane Vlade, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Prestanak mandata predsjednika opštine zbog podnošenja ostavke i po sili zakona konstatuje se aktom skupštine.

Član 67

Skupština može razriješiti predsjednika opštine ako:

- u propisanom roku ne predloži budžet i završni račun budžeta;
- ne obezbijedi sprovođenje strateških i drugih razvojnih planova i programa;
- ne podnese godišnji izvještaj o svom radu i radu organa i službi u roku propisanom ovim zakonom;
- ne izvršava sudske odluke;
- ne obezbijedi vršenje drugih poslova iz nadležnosti opštine utvrđenih zakonom, statutom i drugim propisima.

Predlog za razrješenje predsjednika opštine može podnijeti najmanje jedna trećina odbornika skupštine.

Predsjednik opštine ima pravo da se na sjednici skupštine izjasni o podnijetom predlogu.

Skupština o predlogu za razrješenje predsjednika opštine odlučuje u roku od 30 dana od dana podnošenja predloga, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

Način i postupak razrješenja predsjednika opštine uređuje se statutom.

Član 68

Vlada može razriješiti predsjednika opštine, ako predsjednik opštine, u vremenu dužem od šest mjeseci, ne vrši poslove iz svoje nadležnosti.

Smatra se da predsjednik opštine ne vrši poslove iz svoje nadležnosti ako ne obezbijedi izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata i sprovođenje strateških dokumenata, čime se onemogućava ostvarivanje prava i obaveza građana.

Član 69

Ako predsjednik opštine ne vrši poslove iz člana 68 ovog zakona, Vlada će ga upozoriti da u određenom roku preduzme mjere za vršenje poslova iz svoje nadležnosti, o čemu će obavijestiti skupštinu.

Ako i nakon upozorenja predsjednik opštine ne obezbijedi vršenje poslova iz svoje nadležnosti organ državne uprave nadležan za poslove lokalne samouprave (u daljem tekstu: Ministarstvo) dostavlja predlog Vladi za razrješenje predsjednika opštine.

Predsjednik opštine ima pravo da se izjasni o predlogu i razlozima za razrješenje.

Uz predlog iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo dostavlja i izjašnjenje predsjednika opštine.

O predlogu za razrješenje predsjednika opštine Vlada odlučuje u roku od 15 dana.

Protiv odluke Vlade o razrješenju predsjednika opštine, predsjednik opštine može podnijeti tužbu Upravnom sudu Crne Gore.

Postupak po tužbi je hitan.

Član 70

Predsjednik opštine može podnijeti ostavku.

O ostavci predsjednik opštine obavještava skupštinu.

Član 71

Predsjedniku opštine prestaje mandat po sili zakona:

- 1) istekom vremena na koje je izabran;
- 2) gubitkom crnogorskog državljanstva;
- 3) kad navrši 67 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja;
- 4) promjenom prebivališta;
- 5) kad je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 6) kad je pravosnažno osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 7) kad je pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora;
- 8) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 72

Kad predsjedniku opštine, u slučajevima propisanim zakonom, prestane mandat, funkciju predsjednika, do izbora novog predsjednika opštine, vrši potpredsjednik opštine, koga odredi skupština.

U slučaju prestanka mandata predsjedniku opštine, izbor predsjednika opštine izvršit će se najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

Član 73

Opština ima najviše dva potpredsjednika.

Potpredsjednik opštine usmjerava i usklađuje rad organa lokalne uprave u oblastima koje odredi predsjednik opštine, stara se o sprovođenju politika u tim oblastima i po pravilu je predsjednik stalnog radnog tijela predsjednika opštine.

Potpredsjednik opštine zamjenjuje predsjednika opštine u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti u okviru ovlašćenja koja mu predsjednik povjeri.

Mandat potpredsjednika traje koliko i mandat predsjednika opštine.

Član 74

Potpredsjedniku opštine prestaje mandat prije isteka na vremena na koje je izabran: razrješenjem od strane predsjednika opštine, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

Potpredsjednik opštine može biti razriješen prije isteka mandata ukoliko ne vrši poslove iz člana 73 stav 2 ovog zakona.

Potpredsjedniku opštine prestaje mandat po sili zakona u slučajevima iz člana 71 ovog zakona.

Potpredsjednik opštine može podnijeti ostavku.

O ostavci potpredsjednik opštine obavještava predsjednika opštine.

VI. LOKALNA UPRAVA

Član 75

Za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju se organi lokalne uprave (sekretarijati, uprave i direkcije).

Za vršenje stručnih i drugih poslova iz nadležnosti predsjednika opštine i glavnog administratora, kao i zajedničkih stručnih i drugih poslova za potrebe opštine mogu se obrazovati stručne službe.

Za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave mogu se obrazovati posebne službe (služba komunalne policije, služba zaštite i spašavanja i druge službe, u skladu sa zakonom).

Član 76

Unutrašnja organizacija i sistematizacija organa i službi utvrđuje se zavisno od obima, vrste i složenosti poslova i na način kojim se obezbjeđuje njihovo efikasno, ekonomično i efektivno vršenje.

Kriterijume za organizaciju i sistematizaciju iz stava 1 ovog člana, utvrđuje predsjednik opštine, ukoliko nijesu propisani posebnim zakonom.

Član 77

Poslovi organa lokalne uprave su:

- 1) izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata;
- 2) pripremanje odluka i drugih akata koje donose skupština i predsjednik opštine;
- 3) vršenje upravnog nadzora nad izvršavanjem propisa i drugih opštih akata;
- 4) obezbjeđenje vršenja poslova od javnog interesa za lokalno stanovništvo;
- 5) rješavanje u prvostepenom upravnom postupku o pravima i obavezama građana, pravnih lica i drugih subjekata;
- 6) vođenje evidencija propisanih zakonom i opštim aktima skupštine i predsjednika opštine;
- 7) vršenje i drugih poslova utvrđenih zakonom, statutom i drugim aktima opštine.

Član 78

Organi lokalne uprave vrše upravni nadzor, i to:

- 1) nadzorom nad zakonitošću akata javnih službi kojima se rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica;
- 2) nadzorom nad zakonitošću i cjelishodnošću rada javnih službi;
- 3) inspekcijskim nadzorom.

Član 79

U obavljanju upravnog nadzora organi lokalne uprave:

- 1) predlažu predsjedniku opštine obustavljanje od izvršenja opštih akata ili pojedinih njihovih odredbi koje nijesu u saglasnosti sa statutom i drugim aktima organa opštine, do okončanja postupka ocjene ustavnosti i zakonitosti opšteg akta;
- 2) pokreću inicijativu za ocjenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata javnih službi;
- 3) nalažu mjere za izvršavanje utvrđenih obaveza;
- 4) predlažu mjere za prevazilaženje problema, odnosno otklanjanje propusta u radu;
- 5) pokreću inicijativu za izmjenu propisa;
- 6) podnose zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, krivičnu prijavu ili prijavu za privredni prestup;
- 7) obavještavaju druge organe, ako postoje razlozi za preduzimanje mjera iz njihove nadležnosti;

8) preduzimaju druge mjere predviđene posebnim propisima.

Član 80

Organi i službe podnose predsjedniku opštine najmanje jednom godišnje izvještaj o radu u roku propisanom statutom.

Član 81

Glavni administrator:

- vrši poslove drugostepenog organa u upravnim stvarima iz nadležnosti organa i službi;
- koordinira rad organa i službi u izvršavanju poslova za koje je potrebna međusobna saradnja (priprema propisa, akcionih planova, strateških dokumenata, priprema izvještaja o radu i stručno informativnih materijala, izvještaja o sprovođenju zakona, opštinskih propisa i dr.);
- vrši nadzor nad zakonitošću rada organa i službi i stara se o efikasnosti i ekonomičnosti njihovog rada;
- daje stručna uputstva i instrukcije za rad organima i službama radi pravilne primjene zakona i drugih propisa;
- daje mišljenje na izvještaj o radu organa i službi;
- priprema izvještaje o rješavanju upravnih stvari iz nadležnosti opštine;
- podnosi predsjedniku opštine godišnji izvještaj o radu i druge izvještaje na zahtjev predsjednika;
- vrši druge poslove utvrđene zakonom, statutom opštine i aktima predsjednika opštine.

Član 82

Glavni administrator imenuje se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Za glavnog administratora može biti imenovano lice koje ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja iz oblasti prava, položen stručni ispit za rad u državnim organima, pravosudni ispit i najmanje osam godina radnog iskustva.

Glavni administrator za svoj rad i rad stručne službe kojom rukovodi odgovara predsjedniku opštine.

Član 83

Glavnom administratoru prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je imenovan;
- na lični zahtjev;
- prestankom radnog odnosa po sili zakona;
- razrješenjem.

Član 84

Glavni administrator razrješava se ako:

- ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene zakonom, statutom opštine i aktima predsjednika opštine;
 - je pravosnažno osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora;
 - je pravosnažno osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
 - predsjednik opštine ne prihvati godišnji izvještaj o njegovom radu;
- Način i postupak razrješenja glavnog administratora uređuju se statutom.

Član 85

Radom organa i službi rukovodi starješina organa, odnosno rukovodilac službe (u daljem tekstu: starješina organa).

Starješina organa postavlja se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Za svoj rad i rad organa, odnosno službe kojim rukovodi, starješina organa odgovara predsjedniku opštine.

Član 86

Starješina organa donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i program rada organa, odnosno službe, uz prethodnu saglasnost predsjednika opštine i vrši druge poslove, u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima opštine.

Član 87

Starješini organa prestaje mandat i razrješava se iz razloga i na način iz čl. 83 i 84 ovog zakona.

Član 88

U slučaju prestanka mandata starješini organa, predsjednik opštine može odrediti vršioca dužnosti do imenovanja, odnosno postavljenja u skladu sa zakonom, a najduže do šest mjeseci.

Za vršioca dužnosti može se odrediti lice koje ispunja uslove propisane za starješinu organa.

Vršilac dužnosti ima ovlašćenja, prava, obaveze i odgovornosti starješine organa.

Vršiocu dužnosti koji je imenovan, odnosno postavljen iz reda lokalnih službenika miruju prava i obaveze iz radnog odnosa u organu iz kojeg je imenovan, odnosno postavljen.

Član 89

Starješina organa može imati najviše jednog pomoćnika.

Pomoćnik iz stava 1 ovog člana postavlja se na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Odluku o postavljenju pomoćnika donosi starješina organa, uz saglasnost predsjednika opštine.

Pomoćniku iz stava 1 ovog člana prestaje mandat i razrješava se iz razloga i na način iz čl. 83 i 84 ovog zakona.

Član 90

Opština može imati menadžera.

Menadžer predlaže i učestvuje u pripremi i realizaciji planova i programa razvoja opštine kojima se podstiče ekonomski razvoj, preduzetnička inicijativa i javno-privatno partnerstvo, obezbjeđuje zaštita životne sredine i održivi razvoj, priprema i upravlja projektima koji se finansiraju iz međunarodnih fondova i drugih izvora, prati njihovu realizaciju, priprema informacije i izvještaje o realizaciji projekata, uspostavlja i vodi bazu podataka o planovima, programima i projektima, inicira izmjene i dopune propisa koji otežavaju poslovnu inicijativu i vrši druge poslove koje mu povjeri predsjednik opštine.

Menadžer se postavlja, na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina.

Menadžeru prestaje mandat i razrješava se zbog razloga iz člana 83 i člana 84 stav 1 ovog zakona.

Član 91

Opština ima službu za vršenje poslova komunalne policije.

Služba iz stava 1 ovog člana, vrši poslove iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje komunalna policija i drugim zakonima kojima se propisuju poslovi komunalne policije.

Član 92

Opština može imati službu zaštite i spašavanja.

Služba zaštite i spašavanja vrši poslove zaštite i spašavanje građana, materijalnih i kulturnih dobara i zaštite životne sredine ugroženih djelovanjem katastrofa, elementarnih nepogoda, tehničko – tehnoloških i drugih nesreća, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje.

adzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada službe zaštite vrši predsjednik opštine.

Član 93

Sukob nadležnosti između organa lokalne uprave rješava glavni administrator.

Sukob nadležnosti između organa lokalne uprave, javnih službi i pravnih lica kojima je odlukom skupštine povjereno vršenje određenih poslova rješava predsjednik opštine.

Član 94

O izuzeću starješine organa i glavnog administratora odlučuje predsjednik opštine.

O izuzeću ovlašćenog službenog lica koje vodi upravni postupak i donosi upravni akt u organu, službi i javnim službama, odlučuje starješina organa, odnosno rukovodilac javne službe.

VII. LOKALNI FUNKCIONERI, SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Član 95

Predsjednik opštine i potpredsjednik opštine, predsjednik skupštine i glavni administrator su lokalni funkcioneri.

Član 96

Lokalni službenik je lice koje je zasnovalo radni odnos u organu, odnosno službi, za vršenje poslova kojima se ostvaruje Ustavom, zakonom i drugim propisima utvrđena nadležnost opštine.

Lokalni službenik je i lice koje u organu, odnosno službi vrši informacione, materijalne, finansijske i druge administrativne poslove.

Namještenik je lice koje je zasnovalo radni odnos u organu, odnosno službi radi vršenja drugih poslova.

Član 97

Poslodavac lokalnog službenika, odnosno namještenika je opština.

Prava i dužnosti poslodavca, u ime opštine, vrši starješina organa.

U odnosu na lokalne funkcionere i imenovana lica, odnosno lica koja postavlja predsjednik opštine, prava i dužnosti poslodavca, u ime opštine, vrše skupština i predsjednik opštine.

Član 98

Lokalni službenik, odnosno namještenik vrši poslove na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata.

Lokalni službenik, odnosno namještenik odgovoran je za zakonitost, stručnost i efikasnost svog rada.

Lokalni službenik, odnosno namještenik odgovoran je za zakonitu, efikasnu i svrsishodnu upotrebu sredstava državne imovine kojima upravlja ili koja koristi u radu.

Lokalni službenik, odnosno namještenik, u skladu sa zakonom, odgovoran je za štetu koju svojim nezakonitim ili nepravilnim radom nanese organu, službi ili trećem licu.

Član 99

Lokalni službenik, odnosno namještenik u vršenju poslova dužan je da se pridržava Etičkog kodeksa lokalnih službenika i namještenika.

Član 100

Lokalni službenik, odnosno namještenik ne smije u obavljanju poslova vršiti diskriminaciju građana po osnovu: rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava.

Član 101

U vršenju poslova lokalni službenik, odnosno namještenik ne smije javni interes podrediti privatnom interesu, niti vršenje poslova koristiti za sticanje materijalne ili nematerijalne koristi.

Član 102

Lokalni službenik, odnosno namještenik zasniva radni odnos na osnovu javnog oglašavanja, na neodređeno vrijeme.

Radna mjesta lokalnih službenika, odnosno namještenika su, pod jednakim uslovima, dostupna svim kandidatima.

Prilikom izbora kandidata uzimaju se u obzir stručna osposobljenost, znanje, vještine, prethodno radno iskustvo, rezultati ostvareni u radu i rezultati ostvareni u postupku obavezne provjere sposobnosti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, lokalni službenik i namještenik mogu zasnovati radni odnos na određeno vrijeme, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Član 103

Lokalni službenik, odnosno namještenik ima pravo na napredovanje i stručno usavršavanje.

Napredovanje zavisi od stručnih i radnih sposobnosti, kompetencija, kvaliteta rada i ostvarenih rezultata rada.

Član 104

Zabranjeno je dovoditi u povlašćeni, odnosno neravnopravan položaj lokalnog službenika, odnosno namještenika u ostvarivanju njegovih prava i obaveza ili mu uskraćivati, odnosno ograničavati prava, a naročito zbog političke, nacionalne, rasne ili vjerske pripadnosti ili po osnovu drugog ličnog svojstva suprotno Ustavu i zakonu.

Član 105

Lokalni službenik, odnosno namještenik, u postupku odlučivanja o pravima i obavezama, ima pravo na zaštitu.

Lokalnom službeniku, odnosno namješteniku radni odnos prestaje u slučajevima propisanim zakonom.

Član 106

Povreda službene dužnosti, postupak i organi nadležni za postupanje u tom postupku utvrđuju se zakonom i drugim propisom u skladu sa zakonom.

Član 107

Lokalni službenik, odnosno namještenik ima pravo na sindikalno organizovanje, u skladu sa zakonom.

Na prava, obaveze i odgovornosti lokalnog službenika, odnosno namještenika koja nijesu uređena ovim ili posebnim zakonom primjenjuju se opšti propisi o radu

Član 108

Zaradu i druga prava po osnovu rada lokalni funkcioneri i lokalni službenici i namještenici ostvaruju u skladu sa zakonom i propisima skupštine opštine.

Član 109

Poslovi predsjednika opštine, potpredsjednika opštine i glavnog administratora nespojivi su sa funkcijom odbornika.

Sprječavanje sukoba javnog i privatnog interesa izabranih, imenovanih i postavljenih lica u organu lokalne samouprave i organu lokalne uprave obezbjeđuje se u skladu sa zakonom.

Član 110

Zaposlenim u organu i službi i javnoj službi ne može prestati služba, niti se može pogoršati položaj zbog članstva u političkoj ili sindikalnoj organizaciji.

1. Kategorizacija radnih mjesta

Član 111

Sistem kategorizacije radnih mjesta lokalnih službenika i namještenika obezbjeđuje vršenje poslova u organu i službi u okviru pet kategorija i to:

- starješina organa;
- visoko-rukovodni kadar;
- ekspertsko rukovodni kadar;
- ekspertski kadar;
- izvršni kadar.

Kategorizacija radnih mjesta lokalnih službenika i namještenika vrši se na osnovu vrste poslova, odgovarajućeg radnog iskustva, nivoa kvalifikacije obrazovanja, odgovornosti, složenosti i potrebnih vještina u vršenju poslova.

Član 112

U okviru kategorija radnih mjesta iz člana 111 stav 1 al. 2, 3 i 4 ovog zakona utvrđuje se jedan ili više nivoa sa odgovarajućim zvanjima na osnovu sljedećih mjerila:

- odgovornost u vršenju poslova;
- složenost poslova;
- samostalnost u radu;
- potrebno stručno znanje za vršenje poslova;
- potrebne vještine za vršenje poslova;
- saradnja sa drugim organima i komunikacije sa strankama;
- učešće u procesu donošenja odluka;

- radno iskustvo;

Radno iskustvo u smislu ovog zakona je vrijeme provedeno na radu u odgovarajućem nivou obrazovanja, ako zakonom nije drugčije propisano.

U organu i službi ne može se utvrditi radno mjesto van kategorije i nivoa utvrđenih ovim zakonom.

Bliža mjerila za razvrstavanje poslova radnih mjesta i zvanja u okviru nivoa i kategorija utvrđuje Vlada.

Član 113

Starješina organa je sekretar sekretarijata, direktor direkcije, direktor uprave i rukovodilac službe.

Za starješinu organa može biti imenovano lice koje ima VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine iskustva na poslovima rukovođenja, odnosno osam godina radnog iskustva, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Na postupak imenovanja, mandat i razrješenje, kao i druga pitanja koja se odnose na starješine organa, primjenjuju se odredbe ovog zakona, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Član 114

U okviru kategorije visoki rukovodni kadar, zvanja i uslovi su:

- 1) menadžer - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje osam godina radnog iskustva u oblasti planiranja i sprovođenja politika razvoja;
- 2) pomoćnik starješine organa- VIII nivo kvalifikacije obrazovanja, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja, odnosno najmanje šest godina radnog iskustva.

Član 115

U okviru kategorije ekspertsko-rukovodni kadar nivoi, zvanja i uslovi su:

- 1) Nivo 1: glavni inspektor - glavno ovlašćeno službeno lice, VIII stepen kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva;
- 2) Nivo 1: rukovodilac unutrašnje organizacione jedinice (načelnik, rukovodilac sektora ili drugo odgovarajuće zvanje) VIII stepen kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja, odnosno šest godina radnog iskustva.
- 3) Nivo 3: šef, koordinator ili drugo odgovarajuće zvanje VIII stepen kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva na poslovima u zvanju samostalni savjetnik I, odnosno pet godina radnog iskustva.

Član 116

Ukoliko lica iz člana 113 stav 1 i člana 114 stav 1 tačka 2 ovog zakona nemaju radno iskustvo na poslovima rukovođenja, dužni su da u roku od šest mjeseci pohađaju obavezan program obuke za rukovodioce koji sprovodi organ državne uprave nadležan za upravljanje kadrovima (u daljem tekstu: uprava za kadrove).

Član 117

U okviru kategorije ekspertske kadar nivoi, zvanja i uslovi su:

1) Nivo 1:

- samostalni savjetnik I, inspektor I i ovlašćeno službeno lice I - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva,
- samostalni savjetnik II, inspektor II i ovlašćeno službeno lice II - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,
- samostalni savjetnik III, inspektor III i ovlašćeno službeno lice III - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva;

2) Nivo 2:

- viši savjetnik I - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,
- viši savjetnik II - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva,
- viši savjetnik III - VIII nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva;

3) Nivo 3:

- saradnik I-VII nivo kvalifikacija obrazovanja i najmanje 3 godine radnog iskustva
- saradnik II- VII nivo kvalifikacija obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva
- saradnik III-VII nivo kvalifikacija obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva

4) Nivo 4:

- savjetnik I - najmanje V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva,
- savjetnik II - najmanje V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva,
- savjetnik III - najmanje V nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva.

Zvanja samostalni savjetnik III, inspektor III, ovlašćeno službeno lice III, viši savjetnik III, savjetnik III i saradnik III predstavljaju početne pozicije u okviru nivoa kategorije ekspertske kadra.

Član 118

U okviru kategorije izvršni kadar nivoi, zvanja i uslovi su:

1) Nivo 1: samostalni referent -IV nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva;

2) Nivo 2: viši referent - IV nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva;

3) Nivo 3: referent - III ili IV nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva.

Zvanje referent predstavlja početnu poziciju u okviru kategorije izvršni kadar.

Uslovi u pogledu nivoa kvalifikacija obrazovanja za lokalne službenike iz stava 1 ovog člana i čl. 113, 114, i 116 ovog zakona utvrđeni su u skladu sa zakonom kojim se uređuje nacionalni okvir kvalifikacija.

Član 119

Poslovi namještenika se dijele na tri nivoa u okviru kojih se utvrđuju zvanja i uslovi.

nivo 1- viši namještenik I-IV nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva;

nivo 2- viši namještenik II-III nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jedna godina radnog iskustva;

nivo 3- namještenik I 2. nivo kvalifikacije obrazovanja, bez radnog iskustva.

Član 120

Lokalni službenik, odnosno namještenik vrši poslove u određenom zvanju.

Lokalni službenik, odnosno namještenik zvanje stiče raspoređivanjem, zasnivanjem radnog odnosa, imenovanjem, odnosno postavljenjem ili raspoređivanjem,

Zvanja lokalnih službenika, odnosno namještenika mogu sadržati bliži naziv radnog mjesta.

Član 121

Izuzetno propisom o osnivanju službe mogu se utvrditi i druga zvanja, kad je to zbog prirode poslova neophodno.

Član 122

U pogledu uslova za zasnivanje radnog odnosa u organu i službi, stručnog ispita za rad u državnim organima i drugog stručnog ispita, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Član 123

Radna mjesta u organu i službi popunjavaju se na osnovu:

- raspoređivanja;
- internog oglasa;
- javnog oglasa;
- javnog konkursa;

Izuzetno od stava 1 ovog člana, popuna radnog mjesta vrši se zasnivanjem radnog odnosa na određeno vrijeme u skladu sa zakonom.

Član 124

Predsjednik opštine, odnosno starješina organa donosi odluku o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta, ako:

- je radno mjesto utvrđeno aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji;
- radno mjesto nije popunjeno;
- je popuna radnog mjesta predviđena kadrovskim planom;
- su u budžetu opštine obezbijeđena finansijska sredstva.

Ukoliko se popuna radnih mjesta vrši javnim oglašavanjem, organ iz stava 1 ovog člana, dužan je da, prije donošenja odluke o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta, od ministra nadležnog za poslove budžeta pribavi potvrdu o obezbijedenim finansijskim sredstvima.

Izuzetno od stava 1 alineja 3 ovog člana, predsjednik opštine i starješina organa mogu donijeti odluku o pokretanju postupka za popunu radnog mjesta koje je ostalo upražnjeno odlaskom lokalnog službenika, odnosno namještenika iz organa i službi tokom tekuće kalendarske godine.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, starješina organa je dužan da u odluci iz stava 1 ovog člana navede razloge i priloži dokaze za to.

Smatra se da radni odnos nije zasnovan u skladu sa zakonom, ukoliko je popuna radnog mjesta izvršena suprotno stavu 2 ovog člana.

Član 125

Popunjavanje radnih mjesta u okviru kategorije starješine organa i visoki rukovodni kadar vrši se na osnovu javnog konkursa.

Popunjavanje početnih pozicija u okviru kategorija ekspertske i izvršne kadrovanje vrši se na osnovu javnog oglasa.

Popunjavanje radnog mjesta koje nije obuhvaćeno st. 1 i 2 ovog člana sprovodi se raspoređivanjem, odnosno putem internog oglasa.

Član 126

Odluku o raspisivanju javnog konkursa za starješine organa, glavnog administratora i menadžera donosi predsjednik opštine.

Odluku o raspisivanju javnog konkursa za pomoćnika starješine organa i službi, glavnog inspektora, inspektora i glavnog ovlašćenog službenog lica donosi starješina organa.

Nakon sprovedenog postupka objavljivanja javnog konkursa za lica iz st. 1 i 2 ovog člana organ ili služba u čijoj nadležnosti su poslovi za upravljanje ljudskim resursima (u daljem tekstu: jedinica za upravljanje ljudskim resursima), na osnovu blagovremene, potpune i uredne dokumentacije, sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove javnog konkursa.

Provjeru sposobnosti lica iz st. 1 ovog člana vrši komisija koju obrazuje predsjednik opštine.

Komisiju čine predstavnik jedinice za upravljanje ljudskim resursima, predsjednik opštine i stručno lice iz oblasti rada organa, odnosno službe u kojoj se zasniva radni odnos.

Provjeru sposobnosti lica iz stave 2 ovog člana vrši komisija koju obrazuje starješina organa. Komisiju čine predstavnik jedinice za upravljanje ljudskim resursima, starješina organa i stručno lice iz oblasti rada organa, odnosno službe u kojoj se zasniva radni odnos.

Član 127

Interni oglas, javni oglas i javni konkurs (u daljem tekstu: oglas) objavljuju se na internet stranici i oglasnoj tabli opštine i na internet stranici organa za upravljanje kadrovima, a javni oglas i javni konkurs i u jednom dnevnom štampanom mediju.

Rok za podnošenje prijave na interni i javni oglas ne može biti kraći od deset dana od dana objavljivanja oglasa.

Rok za podnošenje prijava na javni konkurs ne može biti kraći od 15 dana od dana objavljivanja konkursa.

Član 128

Oglas, odnosno konkurs odlukom predsjednika opštine, starješine organa povući će se ako se popunjavanje radnog mjesta ne može sprovesti zbog promijenjenih okolnosti nastalih nakon raspisivanja oglasa, odnosno konkursa, dok traje prijavljivanje na oglas, odnosno konkurs.

Sadržinu oglasa, odnosno konkursa, način i postupak ispravke i povlačenja, razloge za povlačenje, kao i način prijavljivanja na oglas, odnosno konkurs elektronskim putem utvrđuje Ministarstvo, na predlog organa za upravljanje kadrovima.

Član 129

Pravo prijavljivanja na interni oglas ima i lokalni službenik i državni službenik koji je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme kao i lica iz člana 115 stav 1 tačka 1, osim službenika koji je na probnom radu i službenika protiv kojeg je pokrenut disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti.

Član 130

Na osnovu blagovremene, potpune i uredne dokumentacije, jedinica za upravljanje ljudskim resursima) sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove internog oglasa, javnog oglasa ili konkursa.

Na pribavljanje mišljenja o stručnim i radnim kvalitetima kandidata iz stava 1 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Član 131

Lica sa liste kandidata koja ispunjavanju uslove oglasa, podliježu obaveznoj provjeri sposobnosti za vršenje poslova radnog mjesta (u daljem tekstu: provjera sposobnosti).

Provjeru sposobnosti lica iz stava 1 ovog člana vrši komisija koju obrazuje starješina organa.

Komisiju čine predstavnik jedinice za ljudske resurse, predstavnik organa i službe koji, po pravilu, mora biti rukovodilac organizacione jedinice u kojoj se vrši popunjavanje radnog mjesta i stručno lice iz oblasti rada organa, odnosno službe u kojoj se zasniva radni odnos.

Na način provjere sposobnosti kandidata, ocjenjivanje kandidata sačinjavanje izvještaja o provjeri sposobnosti, sačinjavanje izvještaja i rang liste za izbor kandidata, donošenje odluke o izboru kandidata, pravo na uvid i vraćanje dokumentacije, donošenje rješenja o zasnivanju radnog odnosa, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Član 132

Na prava i obaveze lokalnih službenika i namještenika koje se odnose na: uslove rada, zaradu, naknadu i druga primanja, odmor i odsustvo, mirovanje prava iz radnog odnosa, izvršavanje naloga, čuvanje i zaštitu tajnih podataka i podataka o ličnosti, poštovanje radnog vremena, vanredne situacije i okolnosti, izbjegavanje sukoba interesa, prijavljivanje mogućeg sukoba interesa, zabranu zloupotrebe rada i korišćenja imovine, zabranu primanja poklona, odbijanje poklona, dodatni rad, zabranu osnivanja

privrednih društava, ograničenje članstva u organima privrednih društava, probni rad i ocjenjivanje, ograničenje po prestanku radnog odnosa, primjenu propisa o sprječavanju sukoba interesa javnih funkcionera, raspoređivanje zbog potrebe rada, raspoređivanje unutar istog organa i službe, privremeno raspoređivanje i način privremenog raspoređivanja u drugi organ i službu, ograničenje za raspoređivanje, osnov prestanka radnog odnosa, rješenje o prestanku radnog odnosa, prestanak radnog odnosa po sili zakona, otkaz, sporazumni prestanak radnog odnosa, kao i na prestanak radnog odnosa istekom vremena na koji je zasnovan, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

VIII. ODGOVORNOST LOKALNOG SLUŽBENIKA, ODNOSNO NAMJEŠTENIKA

Član 133

Lokalni službenik, odnosno namještenik disciplinski je odgovoran za povrede službene dužnosti iz radnog odnosa, koje mogu biti lakše i teže.

Disciplinski postupak za lakšu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi i odluku predlaže ovlašćeni službenik koga odredi starješina organa.

Član 134

Disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi i odluku izriče Disciplinska komisija obrazovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenik.

Član 135

Disciplinski postupak zbog povrede službene dužnosti protiv imenovanog, odnosno postavljenog lica pokreće predsjednik opštine.

Izrečene disciplinske mjere upisuju se u kadrovsku evidenciju.

Na pitanja disciplinske odgovornosti i disciplinskog postupka koja se odnose na: lakše i teže povrede službene dužnosti, disciplinske mjere, pokretanje disciplinskog postupka, održavanje rasprave i prava na odbranu lokalnog službenika i namještenika u disciplinskom postupku, izricanje disciplinskih mjera, zastarjelost pokretanja i vođenja disciplinskog postupka, odnosno izvršenja disciplinskih mjera, brisanje disciplinskih mjera iz kadrovske evidencije, osnov privremenog ograničenja vršenja dužnosti, odlučivanje o privremenom ograničenju vršenja dužnosti i prava u slučaju privremenog ograničenja vršenja dužnosti lokalnog službenika i namještenika, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Član 136

Lokalni službenik, odnosno namještenik materijalno je odgovoran za štetu koju je na radu ili u vezi sa radom protivpravno, namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokovao organu i službi.

U pogledu materijalne odgovornosti lokalnog službenika, odnosno namještenika, sudsku zaštitu, sporazum o naknadi štete, alternativnu zaštitu i zastaru potraživanja, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

IX. OCJENJIVANJE I NAPREDOVANJE

Član 137

Na pitanja ocjenjivanja i napredovanja lokalnih službenika, odnosno namještenika, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

X. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE

Član 138

Lokalni službenik, odnosno namještenik ima pravo i obavezu da se stručno osposobljava i usavršava u cilju unaprjeđenja stručnih sposobnosti i vještina radi vršenja poslova radnog mjesta.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje lokalnog službenika, odnosno namještenika vrši se na osnovu opšteg i posebnih programa.

Član 139

Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja je program za sticanje i unaprjeđenje znanja i vještina koje su potrebne svim kategorijama lokalnih službenika i namještenika u opštinama za obavljanje poslova i zadataka konkretnih radnih mjesta.

Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, odnosno namještenika donosi Ministarstvo.

Sredstva za sprovođenje opšteg programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Posebni programi stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika i namještenika su programi za unaprjeđenje znanja i vještina koje su potrebne pojedinim kategorijama lokalnih službenika i namještenika u opštinama radi kvalitetnijeg obavljanja poslova i zadataka određenih radnih mjesta.

Poseban program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, odnosno namještenika donosi predsjednik opštine.

Sredstva za sprovođenje posebnog programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja obezbjeđuju se u budžetu opštine.

Na pitanje prava i obaveza lokalnih službenika, odnosno namještenika u vezi posebnog stručnog osposobljavanja i usavršavanja, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Član 140

Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u organu i službi u određenom nivou kvalifikacije obrazovanja, radi osposobljavanja za samostalno vršenje poslova.

Pripravnik zasniva radni odnos na osnovu javnog oglasa.

Na osnovu blagovremene, potpune i uredne dokumentacije jedinica za ljudske resurse sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove oglasa i, u roku od tri dana, dostavlja je starješini organa koji donosi odluku o izboru kandidata.

Pripravnik se osposobljava po programu koji utvrđuje organ i služba.

Na pitanja trajanja pripravničkog staža i programa osposobljavanja pripravnika, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Član 141

Lica bez radnog iskustva u određenom nivou obrazovanja može se primiti u opštini, na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa radi obavljanja prakse u skladu sa ovim zakonom.

Lice iz stva 1 ovog člana nije lokalnih službenika.

Prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom između opštine i lica koje se prima radi stručnog osposobljavanja.

Član 142

Na pitanja ukidanja organa, odnosno poslova i reorganizacije, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

XI. ZAŠTITA PRAVA LOKALNIH SLUŽBENIKA, ODNOSNO NAMJEŠTENIKA

Član 143

O pravima i obavezama lokalnog službenika, odnosno namještenika odlučuje starješina organarješenjem.

Protiv rješenja kojim je odlučeno o pravima i obavezama lokalnog službenika, odnosno namještenika i odluke o izboru lokalnog službenika i namještenika može se podnijeti žalba, u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno odluke.

O žalbi na rješenje kojim je odlučeno o pravima i obavezama lokalnih službenika, odnosno namještenika i o žalbi na odluku o izboru kandidata po raspisanom oglasu, odnosno konkursu, odlučuje Komisija za žalbe obrazovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

XII. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA

Član 144

Upravljanje ljudskim resursima u opštini obuhvata utvrđivanje jedinstvenih standarda za upravljanje ljudskim resursima u organu i službi.

Član 145

Radi upravljanja ljudskim resursima predsjednik opštine donosi kadrovski plan.

Kadrovski plan donosi se za kalendarsku godinu najkasnije 30 dana prije donošenja budžeta opštine za tu godinu.

Postupak, način pripreme i izmjene kadrovske plana za organe i službe donosi predsjednik opštine na predlog jedinice za ljudske resurse.

Član 146

Na pitanja upravljanja kadrovima u organu i službi koja se odnose na sadržinu kadrovske plana i odgovornost za njegovo sprovođenje, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Član 147

Prikupljanje, čuvanje i obrada podataka o lokalnim službenicima i namještnicima vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju zaštita podataka o ličnosti.

Član 148

Poslove upravljanja kadrovima u opštini vrši jedinica za ljudske resurse.

Jedinica za ljudske resurse vrši poslove koji se odnose na:

- objavljivanje oglasa i sprovođenje postupka za popunjavanje radnih mjesta u skladu sa ovim zakonom, za potrebe organa i službi;
- pripremanje i sprovođenje posebnih programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja i godišnjeg plana obuka lokalnih službenika i namještenika u organima i službama;
- praćenje i procjenu efekata sprovedenih obuka;
- praćenje i procjena efekata ocjenjivanja lokalnih službenika i namještenika;
- priprema predloga kadrovske plana;
- vođenje kadrovske evidencije lokalnih službenika i namještenika i evidencije internog tržišta rada;
- ispitivanje mogućnosti raspoređivanja lokalnih službenika, odnosno namještenika na raspolaganju na slobodna radna mjesta u organu i službi;
- praćenje sprovođenja mjera u cilju postizanja srazmjerne zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u organima i službama, rodno balansirane zastupljenosti i zapošljavanja lica sa invaliditetom;
- druge poslove iz oblasti razvoja i upravljanja ljudskim resursima.

Član 149

Kadrovska evidencija obuhvata podatke o lokalnim službenicima i namještnicima i to: ime i prezime, nacionalnost, maternji jezik, adresu i jedinstveni matični broj, kao i druge podatke od značaja za upravljanje kadrovima.

Evidencija internog tržišta rada obuhvata podatke o: slobodnim radnim mjestima u organima i službama, lokalnim službenicima i namještnicima koji su na raspolaganju, pripravnicima u organima i službama kao i druge potrebne podatke.

Podatke iz evidencija organ za upravljanje ljudskim resursima briše u roku od pet godina od dana prestanka radnog odnosa lokalnog službenika i namještenika.

U pogledu sadržajai načina vođenja kadrovske evidencije shodno se primjenju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti držanih službenika i namještenika.

Član 150

Podaci iz kadrovske evidencije po službenoj dužnosti, dostavljaju se organu za upravljanje kadrovima koji vodi Centralnu kadrovsku evidenciju.

XIII. FINANSIRANJE OPŠTINA

Član 151

Opština obezbijeduje prihode za finansiranje sopstvenih poslova iz sljedećih izvora:

- 1) sopstvenih prihoda;
- 2) zakonom ustupljenih prihoda;
- 3) Egalizacionog fonda;
- 4) budžeta Crne Gore;
- 5) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 152

Opštini se obezbijeduju sredstva za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova iz budžeta Crne Gore, u skladu sa propisom o prenošenju, odnosno povjeravanju poslova.

Član 153

Opština ima svoj budžet.

Budžetom opštine iskazuju se sva primanja koja pripadaju opštini i svi izdaci iz njene nadležnosti.

XIV. MJESNA SAMOUPRAVA

Član 154

Građani osnivaju mjesnu zajednicu, u skladu sa ovim zakonom.

Odlukom skupštine opštine uređuju se uslovi osnivanja, poslovi, organi, organizacija i rad organa, način odlučivanja, finansiranja i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, skupština može, kad je to neophodno radi ostvarivanja prava i dužnosti građana, privremeno do samoorganizovanja, obrazovati mjesne zajednice

Član 155

U mjesnoj zajednici građani odlučuju i učestvuju u odlučivanju o ostvarivanju lokalnih potreba i interesa u oblastima: uređivanja naselja, stanovanja, zaštite potrošača, kulture, fizičke kulture, zaštite i unapređivanja životne sredine, kao i drugim oblastima života i rada, u skladu sa statutom.

Član 156

Sredstva za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva u mjesnoj zajednici obezbjeđuju se iz:

- 1) prihoda opštine, koji se ustupaju mjesnoj zajednici;
- 2) sopstvenih sredstava lokalnog stanovništva, koja udružuju neposredno, putem samodoprinosu ili na drugi način;
- 3) iz donacija pravnih i fizičkih lica;
- 4) naknada za usluge koje, svojim aktivnostima, ostvaruje mjesna zajednica;
- 5) poklona, donacija i drugih sredstava.

Član 157

Registar mjesnih zajednica vodi nadležni organ lokalne uprave.

Upisom u registar mjesna zajednica stiče svojstvo pravnog lica.

Obrazac i način vođenja registra mjesnih zajednica utvrđuje Ministarstvo.

XV. UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 158

Opština stvara uslove, podstiče i pomaže učešće lokalnog stanovništva u ostvarivanju lokalne samouprave putem različitih oblika učešća stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa.

U cilju zadovoljavanja kulturnih, sportskih, obrazovnih, zdravstvenih, informativnih i drugih potreba, lokalno stanovništvo učestvuje u organima upravljanja javnih službi i drugim pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja i pružaju usluge građanima, na način utvrđen posebnim zakonima i drugim propisima.

Član 159

Oblici neposrednog učešća građana u izjašnjavanju i odlučivanju su: inicijativa, građanska inicijativa, zbor građana, referendum (mjesni i opštinski) i drugi oblici izjašnjavanja i odlučivanja utvrđeni statutom.

Statutom, u skladu sa zakonom, bliže se uređuje način i postupak učešća lokalnog stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa.

Član 160

Građani imaju pravo da pokrenu inicijativu pred nadležnim organima radi razmatranja i odlučivanja o određenim pitanjima od interesa za lokalno stanovništvo.

O podnijetoj inicijativi nadležni organ je dužan da zauzme stav i u roku od 30 dana o tome obavijesti podnosioca inicijative.

Ako organ ne postupi po inicijativi iz stava 1 ovog člana, podnosilac inicijative može da se obrati predsjedniku opštine ili skupštini.

Član 161

Građani imaju pravo na građansku inicijativu.

Građanskom inicijativom se predlaže donošenje ili promjena akta kojim se uređuju značajna pitanja iz nadležnosti lokalne samouprave.

Statutom se utvrđuju pitanja o kojima se može pokrenuti građanska inicijativa, potreban broj potpisa građana za pokretanje inicijative, postupak po inicijativi i druga pitanja od značaja za građevinsku inicijativu.

Ako nadležni organ ne prihvati građansku inicijativu, o pitanju o kojem se pokrenula građanska inicijativa može se raspisati referendum koji će se održati u roku od 90 dana od dana donošenja odluke.

Član 162

Zbor građana, većinom glasova prisutnih građana, usvaja zahtjeve i predloge i upućuje ih nadležnom organu.

Organi lokalne samouprave dužni su da, u roku od 60 dana od dana održavanja zbora građana, razmotre zahtjeve i predloge i o njima obavijeste građane.

Način sazivanja zbora građana, način rada i odlučivanja uređuje se statutom opštine ili posebnim aktom.

Član 163

Na mjesnom referendumu građani sa dijela teritorije opštine se izjašnjavaju o pitanjima iz nadležnosti lokalne samouprave.

Statutom se utvrđuje uslovi, način sprovođenja i pitanjima o kojima će se građani izjašnjavati mjesnim referendumom.

Član 164

Opštinski referendum se može raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana na teritoriji opštine o pojedinim pitanjima iz nadležnosti lokalne samouprave u slučajevima, na način i po postupku utvrđenim statutom opštine, u skladu sa zakonom.

Član 165

Pored oblika neposrednog odlučivanja i izjašnjavanja, građani mogu učestvovati u ostvarivanju lokalne samouprave i putem peticija, predloga i žalbi, u skladu sa statutom opštine.

Član 167

Svako ima pravo da podnese građansku žalbu ili uputi peticiju organima lokalne samouprave, kao i da od organa traži obavještenja iz njihovog djelokruga rada.

Žalba, odnosno peticija iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti elektronskim putem, u skladu sa zakonom.

Postupak podnošenja i postupanja organa po građanskoj žalbi i peticiji, bliže se uređuje statutom opštine.

Organi kojima su upućeni zahtjevi iz stava 1 ovog člana dužni su da donesu odluku, odnosno daju obavještenje u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Član 168

U cilju učešća lokalnog stanovništva u donošenju odluka od neposrednog i zajedničkog interesa, skupština posebnom odlukom uređuje način i postupak učešća stanovnika u vršenju javnih poslova.

Odlukom iz stava 1 ovog člana uređuju se: oblici, mehanizmi (anketiranje, medija planovi, table za obavješćavanje, kutije primjedbi, predloga i sugestija, web sajtovi, dežurni telefoni, organizovanje radionica u mjesnim zajednicama, gostovanja predavača, stručni skupovi i okrugli stolovi i sl.), subjekti, postupci, rokovi i načini učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova, izvještaj o uspješnosti postupka i druga pitanja od značaja za aktivnosti lokalnog stanovništva u donošenju odluka.

Član 169

Prije donošenja programa razvoja opštine, prostornih i urbanističkih planova, budžeta i opštih akata kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, opština će utvrditi plan učešća građana u donošenju odluka i odrediti organ koji će sprovesti javnu raspravu.

Javna rasprava se može sprovoditi i povodom drugih akata kojima se odlučuje o pitanjima od značaja za lokalno stanovništvo, u skladu sa statutom i odlukom opštine.

Javna rasprava ne može trajati kraće od 15 dana.

Član 170

Učešće lokalnog stanovništva u odlučivanju u poslovima iz člana 169 ovog zakona obezbjeđuju se, naročito:

1) da se prije utvrđivanja nacrt planova i programa razvoja opštine, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, svim građanima, organima uprave, pravnim i fizičkim licima, nevladinim organizacijama i drugim zainteresovanim subjektima (u daljem tekstu: učesnici javne rasprave) omoguće informacije o aktivnostima koje se planiraju i koje će se sprovoditi u toku godine na nivou opštine i prikupe njihove potrebe u tim oblastima;

2) javnim objavljivanjem nacrt plana i programa razvoja opštine, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, na način koji će biti dostupan svim učesnicima javne rasprave; programa javnih rasprava po pojedinim mjesnim zajednicama o potrebama lokalnog stanovništva, a posebno u stambenoj, komunalnoj, urbanističkoj i ekološkoj oblasti, obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj djelatnosti i dr.;

3) obavještanjem o načinu, rokovima, mjestu i vremenu održavanja sa potrebnim informacijama o predmetu javne rasprave;

4) u opštinama gdje većinu ili značajan dio stanovništva čine pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, plan sadrži i način obezbjeđivanja učešća manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i na njihovom jeziku;

5) obavezivanjem organa lokalne samouprave da razmotre sve prispjele komentare, predloge ili sugestije učesnika javne rasprave, sačine rezime komentara i stavova o prihvatanju, odnosno razlozima neprihvatanja, sačine izvještaj o rezultatima javne rasprave i uz nacrt plana i programa razvoja opštine, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana dostave predlagaču;

6) obavezom da usvojeni dokumenti budu dostupni javnosti, a naročito licima sa posebnim potrebama koja za to iskazu interes.

XVI. SARADNJA LOKALNE SAMOUPRAVE I GRAĐANA

Član 171

Organi lokalne samouprave obavezni su da obezbijede ostvarivanje prava i dužnosti lokalnog stanovništva na zakonit i efikasan način, uz poštovanje ličnosti i dostojanstva građanina.

Odbornici, lokalni funkcioneri, službenici i namještenici obavezni su da se pridržavaju etičkog kodeksa.

Član 172

Organi lokalne samouprave obavezni su da građanima u ostvarivanju njihovih prava i interesa daju potrebne podatke, objašnjenja i obavještenja.

Davanje obavještenja ostvaruje se i putem tehničkih sredstava, brošura i sredstava javnog informisanja.

Za postupanje u upravnim stvarima organi lokalne uprave su obavezni da javno istaknu standarde postupanja.

Član 173

Lokalni funkcioneri i starješine organa lokalne uprave obavezni su da odrede vrijeme prijema građana.

Na javnim objektima gdje su smješteni organi lokalne samouprave i javne službe mora biti istaknut naziv organa, odnosno javne službe.

Na vidnom mjestu u organu, odnosno javnoj službi mora biti istaknut raspored prostorija.

Na ulazu službenih prostorija mora biti istaknuto lično ime i zvanje, odnosno zanimanje službenika i namještenika.

Zaposleni su obavezni da za vrijeme službe nose vidljive službene oznake sa ličnim imenom, slikom i zvanjem, u skladu sa propisom koji donosi ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave.

Član 174

Organi lokalne uprave dužni su da obezbijede knjigu utisaka i sanduče za primjedbe, predloge i pritužbe i prijem kod starješine organa, radi saopštavanja primjedbi ili prigovora na rad organa ili na nepravilan odnos službenika.

Na podnijete primjedbe nadležni organ je dužan da pisano odgovori u roku od 15 dana od dana prijema primjedbi ili prigovora, ukoliko to građanin zahtijeva.

Organi lokalne uprave kojima su upućene primjedbe obavezno ih jedanput mjesečno analiziraju i preduzimaju mjere za rješavanje problema zbog kojih se građani obraćaju.

Član 175

Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti organa lokalne uprave, posebno u odnosu na ostvarivanje prava građana, organi uprave mogu organizovati rad u mjesnim zajednicama.

Poslove iz stava 1 ovog člana, način i mjesto njihovog vršenja određuje glavni administrator.

O načinu vršenja poslova iz stava 2 ovog člana građani moraju biti javno obaviješteni.

XVII. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I NEVLADINIH ORGANIZACIJA

Član 176

U cilju afirmisanja otvorenog i demokratskog društva, organi lokalne samouprave, organi i službe i javne službe sarađuju sa nevladinim organizacijama.

Saradnja iz stava 1 ovog člana ostvaruje se naročito:

1) informisanjem o svim pitanjima značajnim za nevladin sektor;

- 2) konsultovanjem nevladinog sektora o programima razvoja lokalne samouprave i nacrtima opštih akata koje donosi skupština;
- 3) omogućavanjem učešća u radu radnih grupa za pripremu normativnih akata ili izradu projekata i programa;
- 4) organizovanjem zajedničkih javnih rasprava, okruglih stolova, seminara i sl.;
- 5) finansiranjem projekata nevladinih organizacija od interesa za lokalno stanovništvo, pod uslovima i po postupku propisanim opštim aktom opštine;
- 6) obezbjeđivanjem uslova za rad nevladinih organizacija, u skladu sa mogućnostima lokalne samouprave;
- 7) institutom „slobodne stolice” i na drugi način propisan statutom opštine.

XVIII. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I JAVNIH SLUŽBI ČIJI JE OSNIVAČ DRŽAVA

Član 177

Organi lokalne samouprave ostvaruju saradnju sa javnim službama i drugim pravnim licima čiji je osnivač država, učestvuju u postupku utvrđivanja i sprovođenja planova i programa razvoja i daju predloge, sugestije i mišljenja u pogledu vršenja djelatnosti na teritoriji opštine.

Javne službe i druga prava lica iz stava 1 ovog člana dužne su da u postupku pripreme planova i programa razvoja iz svoje djelatnosti, na teritoriji opštine, kao i izvještaje o njihovom ostvarivanju dostave organima lokalne samouprave.

Član 178

U slučaju neostvarivanja saradnje na način propisan ovim zakonom, nadležni organi lokalne samouprave mogu obavijestiti Vladu i zahtijevati preduzimanje odgovarajućih mjera.

O preduzetim mjerama Vlada će obavijestiti nadležni organ lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja.

XIX. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I DRŽAVNIH ORGANA

Član 179

Odnosi između organa lokalne samouprave i državnih organa zasnivaju se na međusobnoj saradnji i nadzoru državnih organa nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave.

Član 180

U vršenju poslova i zadataka lokalne samouprave, koji se odnose na utvrđivanje i ostvarivanje sloboda, prava i dužnosti građana, nadležni državni organi vrše nadzor nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave i imaju prava i dužnosti utvrđene zakonom.

Član 181

Organi lokalne samouprave u vršenju poslova iz svog djelokruga:

- 1) učestvuju u pripremi zakona i drugih akata čija je sadržina od interesa za ostvarivanje i razvoj lokalne samouprave.
- 2) daju predloge za preduzimanje aktivnosti državnih organa na razvijanju lokalne samouprave;
- 3) traže mišljenje od nadležnih državnih organa u vezi sa primjenom zakona koji su od neposrednog uticaja na razvoj i ostvarivanje lokalne samouprave i rad organa lokalne samouprave;
- 4) daju državnim organima inicijative za uređenje odnosa od značaja za lokalnu samoupravu i preduzimanje mjera od značaja za rješavanje pitanja u okviru prava i dužnosti lokalne samouprave.

Član 182

U ostvarivanju saradnje sa organima lokalne samouprave državni organi:

- 1) obavještavaju organe lokalne samouprave, po sopstvenoj inicijativi, ili na njihov zahtjev, o mjerama koje preduzimaju ili namjeravaju preduzeti u izvršavanju zakona i drugih propisa o zaštiti zakonitosti, pojavama koje ih narušavaju i mjerama za otklanjanje, o ostvarivanju prava građana na lokalnu samoupravu, kao i drugim pitanjima od neposrednog interesa za ostvarivanje lokalne samouprave i rad organa;
- 2) pružaju stručnu pomoć organima lokalne samouprave u vezi sa obavljanjem njihovih poslova;
- 3) traže izvještaje, podatke i obavještenja o obavljanju poslova u okviru prava i dužnosti lokalne samouprave, kao i drugim pitanjima koja su od interesa za ostvarivanje funkcije državnih organa;
- 4) vrše druge poslove, u skladu sa zakonom.

Član 183

Organi državne uprave dužni su da, u postupku pripreme zakona i drugih propisa i opštih akata kojima se uređuju položaj, prava i obaveze lokalne samouprave, nacрте, odnosno predloge zakona i drugih akata dostave opštini na izjašnjenje, odnosno asocijaciji opština.

Rok za izjašnjenje ne može biti kraći od 15 dana od dana dostavljanja akta iz stava 1 ovog člana.

Član 184

Organi lokalne samouprave, na zahtjev državnih organa, dužni su da dostavljaju podatke i obavještenja od značaja za ostvarivanje funkcija tih organa.

Državni organi i organi lokalne samouprave ne mogu utvrđivati naknade za međusobno pružene usluge i razmjenu službenih podataka potrebnih za ostvarivanje njihovih funkcija.

Odnosi organa lokalne samouprave i Vlade

Član 185

Predsjednik skupštine i predsjednik opštine dužni su (poštom ili elektornskim putem) dostaviti opšti akt organu državne uprave nadležnom za određenu upravnu oblast u roku od 15 dana od dana donošenja opšteg akta, na mišljenje.

Mišljenje o usklađenosti opšteg akta sa Ustavom i zakonom organ državne uprave nadležan za određenu upravnu oblast će dati u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga.

Kad organ državne uprave nadležan za određenu upravnu oblast smatra da opšti akt skupštine ili predsjednika opštine nije u saglasnosti sa Ustavom, zakonom (ili statutom jednice lokalne samouprave obavijestice donosioca akta o razlozima zbog kojih je akt suprotan Ustavu ili zakonu i upozotiti da se akt izmijeni ili poništi.

Kad skupština, odnosno predsjednik opštine ne postupi po upozorenju u ostavljenom roku, organ državne uprave nadležan za određenu upravnu oblast o tome obavještava Ministarstvo, koje je dužno da Vladi predloži preduzimanje mjera iz člana 186 ovog zakona.

Član 186

Kad Vlada smatra da se opštim aktom skupštine ili predsjednika opštine narušavaju ili ograničavaju Ustavom ili zakonom utvrđene slobode i prava građana, na predlog Ministarstva, obustaviće od izvršenja taj akt i pokrenuti postupak ocjene ustavnosti i zakonitosti pred Ustavnim sudom Crne Gore, najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke o obustavi.

Član 187

Kad skupština opštine duže od šest mjeseci ne održava sjednice, ne izvršava odluke nadležnih sudova ili ne izvršava zakonom utvrđene obaveze čime se onemogućava ostvarivanje prava građana ili nanosi znatna materijalna šteta, Vlada će upozoriti skupštinu, da u određenom roku, obezbijedi ostvarivanje svojih funkcija, odnosno izvrši zakonom utvrđene obaveze.

Ako skupština, u roku iz stava 1 ovog člana, ne uspostavi obavljanje svojih funkcija, odnosno ne izvrši zakonom utvrđene obaveze, Vlada će, na predlog Ministarstva, raspustiti skupštinu.

U slučaju raspuštanja skupštine, funkciju skupštine do njenog konstituisanja vrši odbor povjerenika, koji imenuje Vlada.

XX. SARADNJA I UDRUŽIVANJE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 188

U vršenju poslova iz sopstvene nadležnosti, lokalne samouprave mogu, na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, slobodno sarađivati i udruživati sredstva za vršenje poslova od zajedničkog interesa, u cilju zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva.

Član 189

Opštine mogu osnovati svoju asocijaciju opština za teritoriju Crne Gore.

Asocijacijom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se asocijacija koju je osnovalo više od polovine opština.

Član 190

Upisom u evidenciju asocijacija opština stiče svojstvo pravnog lica.

Organizacija, način rada i finansiranje asocijacije iz stava 1 ovog člana uređuje se statutom asocijacije.

Obrazac i način vođenja evidencije asocijacije opština propisuje Ministarstvo.

Član 191

Opštine i asocijacija iz člana 189 ovog zakona, u okviru svojih nadležnosti, mogu slobodno sarađivati sa lokalnim zajednicama i asocijacijama drugih zemalja, radi ostvarivanja zajedničkih interesa i udruživati se u regionalne i međunarodne organizacije lokalnih vlasti.

Član 192

Dvije ili više opština mogu, radi zajedničkog, ekonomičnijeg i racionalnijeg vršenja određenih poslova iz sopstvene nadležnosti, osnovati privredno društvo ili javnu ustanovu, u skladu sa zakonom.

Član 193

Radi zajedničkog vršenja određenih poslova iz sopstvene nadležnosti, opština može zaključiti poseban ugovor sa drugom opštinom, ako je to u njihovom zajedničkom interesu.

Ugovorom iz st. 1 ovog člana uređuje se naziv i sjedište zajedničkog organa, privrednog društva, ustanove ili druge organizacije, vrsta, obim i način obavljanja zajedničkih poslova, način rada, odlučivanja i finansiranja, i nadzor nad radom, posebna prava i obaveze zaposlenih kao i druga pitanja od značaja za osnivanje, rad i prestanka rada.

Nadležni organ opštine, koji na osnovu ugovora vrši poslove iz stava 1 ovog člana, dužan je da podnese godišnji izvještaj o radu, izvještaj o finansijskom poslovanju i godišnji program rada opštinama koje su zaključile ugovor radi zajedničkog vršenja određenih poslova.

XXI. JAVNOST I TRANSPARENTNOST RADA

Član 194

Javnost i transparentnost rada organa lokalne samouprave, organa i službi i javnih službi, obezbjeđuje se u skladu sa zakonom.

Način ostvarivanja prava i obaveza iz st. 1 ovog člana bliže se uređuje statutom, odlukom i poslovníkom skupštine.

Član 195

Organi lokalne uprave, odnosno službe i javne službe obavezni su da upoznaju javnost o vršenju poslova iz svog djelokruga i izvještavaju je o svom radu putem sredstava javnog informisanja ili na drugi pogodan način.

Davanje određenih podataka vrši se u skladu sa posebnim zakonom.

Član 196

Izvještaje, informacije i podatke o vršenju poslova organa lokalne uprave daje starješina organa ili lice koje on ovlasti i lično su odgovorni za njihovu tačnost i blagovremenost.

Član 197

Organi lokalne uprave obavezni su da javno objave održavanje savjetovanja ili drugih oblika stručne obrade i rasprave o pitanjima iz svog djelokruga, omoguće učešće građana i praćenje rada od strane sredstava javnog informisanja.

XXII. ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 198

Svako ima pravo da podnese inicijativu pred Ustavnim sudom Crne Gore za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata državnih organa, kojima se narušava pravo na lokalnu samoupravu utvrđeno Ustavom ili zakonom.

Skupština opštine ima pravo da pokrene postupak ocjene ustavnosti i zakonitosti zakona i drugih opštih akata državnih organa, kojima se narušavaju prava na lokalnu samoupravu utvrđena Ustavom ili zakonom.

Član 199

Kad se pojedinačnim aktima ili radnjama državnih organa ili organizacija koje vrše javna ovlašćenja narušava pravo građana na lokalnu samoupravu i kad protiv takvih akata ili radnji nije predviđena druga sudska zaštita, nadležni organ opštine može podnijeti ustavnu žalbu Ustavnom sudu Crne Gore.

Član 200

Kad se usvojenim zakonom narušava pravo građana na lokalnu samoupravu, asocijacija iz člana 189 ovog zakona može podnijeti inicijativu predsjedniku Crne Gore da takav zakon ne proglasi.

Član 201

Radi ostvarivanja unapređenja lokalne samouprave u opštini se osniva Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave (u daljem tekstu: Savjet).

Članove Savjeta bira skupština opštine iz reda istaknutih i uglednih građana opštine i stručnjaka iz oblasti od značaja za lokalnu samoupravu.

Savjet ima pravo da državnim organima, organima lokalne samouprave i javnim službama podnosi predloge za unapređenje i razvoj lokalne samouprave, podizanje nivoa kvaliteta javnih usluga, zaštitu Ustavom i zakonom utvrđenih prava i dužnosti opštine i zaštitu sloboda i prava lokalnog stanovništva.

Organi i službe iz stava 3 ovog člana dužni su da se izjasne o predlozima Savjeta u primjerenom roku, a najduže u roku od 60 dana od dana podnošenja predloga.

Statutom opštine i aktom o osnivanju Savjeta bliže se utvrđuju prava i dužnosti, sastav i način izbora i rada Savjeta i druga pitanja od značaja za njegovo funkcionisanje.

XXIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 202

Opštine su dužne da usklade statute i druge opšte akte sa ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 203

Zakoni i drugi propisi kojima se utvrđuju poslovi iz sopstvene nadležnosti lokalne samouprave usaglasice se sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 204

Postupak odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima lokalnih službenika, odnosno namještenika koji nije pravosnažno okončan do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po Zakonu o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG“, br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 03/10, 38/12, 10/14, 57/14 i 03/16).

Član 205

Lica koja su u skladu sa važećim propisima imenovani, odnosno postavljeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom do isteka vremena na koje su imenovani ili postavljeni.

Lokalni službenici iz čl. 115 i 117 ovog zakona koji se na dan stupanja na snagu ovog zakona zateknu na radu u organu i službi nastavljaju sa radom u zvanjima koja su stekli po važećim propisima.

Član 206

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi, („Službeni list RCG“, br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 03/10, 38/12, 10/14, 57/14 i 03/16), i Uredba o službenim zvanjima lokalnih službenika i namještenika i uslovima za njihovo vršenje u organima lokalne uprave („Službeni list CG“, broj 15/13).

Član 207

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore"

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 4 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje sistem lokalne samouprave.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Dosadašnja primjena važećih zakonskih rješenja u oblasti lokalne samouprave, ukazala je na potrebu za daljim unaprijeđenjem funkcionisanja i rada ovog sistema. Posredstvom jedinica lokalne samouprave, građani ostvaruju najveći broj svojih potreba, tako da zavisno od kvaliteta pruženih usluga na lokalnom nivou u značajnoj mjeri zavisi i ukupan kvalitet života lokalnog stanovništva.

U tom kontekstu, Vlada Crne Gore je prepoznala potrebu za unaprijeđenjem funkcionisanja sistema lokalne samouprave, pa je Programom rada Vlade za 2015. godinu i Strategijom reforme javne uprave u Crnoj Gori 2016-2020, koju je Vlada usvojila na sjednici od 28. jula 2016. godine, planirala izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi u cilju unapređenja i poboljšanja funkcionisanja lokalne samouprave i kvalitetnijeg i efikasnijeg ostvarivanja prava građana i organa vlasti na lokalnom nivou. Isti je Vlada povukla iz skupštinske procedure, decembra 2016. godine, pa je Programom rada Vlade za II kvartal 2017. godine predviđeno donošenje novog Zakona o lokalnoj samoupravi, pri čijoj su izradi poštovani principi predviđeni Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, standardi Savjeta Evrope i komparativna rješenja najbolje prakse kako u okruženju tako i u drugim evropskim zemljama.

Potreba za nastavkom reformskog procesa ukupnog sistema javne uprave u Crnoj Gori, čiji značajan dio predstavlja sistem lokalne samouprave je, takođe, razlog pripreme Nacrta ovog zakona. U tom smislu, ovaj Nacrt zakona ima za cilj, da se obezbijedi adekvatniji, unaprijeđeniji pravni okvir za uspješno funkcionisanje sistema lokalne samouprave, odnosno da se u tom okviru potpunije i preciznije regulišu normativne pretpostavke za ostvarivanje prava građana na lokalnu samoupravu, te da se iz njega uklone ona rješenja koja nijesu dala pozitivne efekte ili su se pokazala kao sporna u pogledu njihove primjene.

Uz taj osnovni cilj, postojala je potreba da se ovim Zakonom izvrši usklađivanje pojedinih njegovih odredbi sa Ustavom i Ustavnim amandmanom I, kao i da se izvrši usklađivanje ovog zakona sa zakonima kojima se uređuju pitanja od značaja za rad i funkcionisanje lokalne samouprave, i to: sa Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, br. 39/11, 50/11, 66/12, 34/14, 53/14 i 16/16), Zakona o finansiranju lokalne samouprave („Službeni list RCG“, br. 42/03 i 44/03, „Službeni list CG“, br. 5/08 i 74/10), Zakona o izboru odbornika i poslanika („Službeni list RCG“, br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 9/01, 41/02, 46/02, 48/06, 46/11), Zakona o državnoj imovini („Službeni list CG“, broj 21/09), Zakona o strancima („Službeni list CG“, br. 82/08, 72/09, 32/11, 53/11 i 27/13), Zakona o registrima prebivališta i boravišta („Službeni list CG“, br.13/08 i 41/10), Zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija („Službeni list CG“, broj 80/10), Zakona o prekršajima („Službeni list CG“, br. 1/11, 6/11 i 39/11), Zakona o sudovima („Službeni lista RCG“, br. 5/02, 49/04 i „Službeni list CG“, br. 22/08 i 39/11).

Pored toga, bilo je potrebno regulisati službeničke odnose na lokalnom nivou, s obzirom na njihove specifičnosti, jer se u praksi pokazalo da na određene odnose lokalnih službenika i namještenika nije moguće shodno primijeniti Zakon o državnim službenicima i namještenicima. U Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2016. godinu ukazano je da Crna Gora treba da dodatno unaprijedi normativni okvir za službenički sistem u cilju pune primjene zapošljavanja po sistemu zasluga, mobilnosti, kako na centralnom tako i na lokalnom nivou, kao i objektivne procedure za prestanak radnog odnosa visokih službenika.

Najznačajnija rješenja u ovom Nacrtu zakona, uglavnom, se odnose na:

- način sazivanja i održavanja sjednica skupštine opštine, kako bi se spriječilo odugovlačenje, odnosno odlaganje rada sjednica;

- proširenje nadležnosti skupštine opštine i predsjednika opštine zbog uvođenja novih zakonskih rješenja, naročito rješenja kojim se regulišu određena pitanja iz oblasti službeničkih odnosa lokalnih službenika i namještenika na koja, zbog njihove specifičnosti, nije moguće shodno primijeniti propise o državnim službenicima i namještenicima;

- propisivanje roka za izbor predsjednika opštine i to u roku od 30 dana od dana konstituisanja skupštine, odnosno od dana prestanka mandata u slučajevima kad predsjedniku prestane mandate prije isteka mandata skupštini opštine (razrješenje od strane skupštine, razrješenje od strane Vlade, podnošenje ostavke i po sili zakona), te propisivanje mogućnosti ako se u ovom roku ne izabere predsjednik opštine da skupština donose odluku o skraćanju mandata, u roku od 15 dana, na predlog Vlade ili jedne trećine odbornika.

- normativno jačanje uloge, odnosno funkcionisanja glavnog administratora u cilju povećanja nivoa kvaliteta, efikasnosti, ekonomičnosti i transparentnosti rada organa lokalne uprave praćenjem i koordiniranjem njihovog rada, rada stručnih i posebnih službi, te davanjem stručnih uputstava i instrukcija radi pravilne primjene zakona i drugih propisa;

- normativno jačanje menadžerske funkcije u pravcu prelaska sa sadašnje administrativne na menadžersko-razvojnu funkciju, u smislu da menadžer predlaže i učestvuje u pripremi i realizaciji planova i programa razvoja opštine kojima se podstiče ekonomski razvoj, preduzetničke inicijative i javno privatno partnerstvo, obezbjeđuje zaštita životne sredine i održivi razvoj, priprema i upravlja projektima koji se finansiraju iz međunarodnih fondova i drugih izvora, prati njihovu realizaciju, priprema informacije i izvještaje o realizaciji projekata, uspostavlja i vodi bazu podataka o planovima, programima i projektima i vrši druge poslove koje mu povjeri predsjednik opštine;

- adekvatno uređenje pitanja vezanih za odgovornost glavnog administratora, menadžera, starješina organa lokalne uprave, rukovodilaca stručnih i posebnih službi propisivanjem jasnih razloga kada navedenim licima može prestati mandate, odnosno kada se mogu razriješiti;

- regulisanje statusnih pitanja lokalnih službenika i namještenika i unapređenje funkcije upravljanja ljudskim resursima na lokalnom nivou, u cilju jačanja kadrovskih kapaciteta na lokalnom nivou za vršenje poslova iz nadležnosti lokalnih samouprava, odnosno uređenje službeničkih odnosa lokalnih službenika i namještenika s obzirom na njihove specifičnosti odnose se na izdvajanje i posebno regulisanje određenih odnosa, odnosno pitanja, dok se izdvajaju pitanja na koja se shodno može primijeniti zakon kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika;

- detaljnije regulisanje nadzora centralnih organa nad radom i aktima organa lokalne samouprave, u skladu sa principima Evropske povelje o lokalnoj samoupravi;

- adekvatnije regulisanje pitanja međuopštinske saradnje u cilju stvaranja preduslova za unapređenje ove saradnje.

Prije početka rada na pripremi teksta Nacrta, shodno Uredbi o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija, Ministarstvo javne uprave je uputilo javni poziv NVO, objavljena lista kandidata i donijeta Odluka o izboru predstavnika NVO.

Za pripremu ovog Nacrta zakona Ministarstvo javne uprave, kao obrađivač, rješenjem broj: 01-050/17-1422 od 07. marta 2017.godine, obrazovalo je međuresorsku radnu grupu koju su, pored predstavnika ovog ministarstva, činili i predstavnici Ministarstva finansija, Ministarstva pravde, predstavnici Zajednice opština Crne Gore i predstavnik nevladinog sektora. Radna grupa je intenzivno radila na izradi teksta i na pronalaženju najadekvatnijih i najkvalitetnijih rješenja, održala veći broj sastanaka i pripremila tekst nacrta-

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Tekst ovog zakona usaglašen je sa opštim principima Savjeta Evrope–Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, kao i sa rješenjima najbolje prakse kako u okruženju, tako i u drugim evropskim zemljama koje imaju slične sisteme lokalne samouprave.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U poglavlju I. OSNOVNE ODREDBE definisane su odredbe kojim se utvrđuju: predmet uređenja Nacrta zakona o lokalnoj samoupravi, a koji se odnosi na regulisanje sistema lokalne samouprave, poslove jedinica lokalne samouprave, njihove organe, oblike neposrednog učešća građana, prava obaveze i odgovornosti lokalnih funkcionera, lokalnih službenika i namještenika, odnos državnih organa i organa jedinica lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava i dužnosti jedinica lokalne samouprave (član 1), pravo građana i organa lokalne samouprave da u granicama utvrđenim zakonom, uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva, te da se ostvaruje se u opštini, u opštini u okviru Glavnog grada, Glavnom gradu i Prijestonici (čl.2 i 3), načela na kojima se ostvaruje lokalna samouprava (član 4), način vršenja i ostvarivanja poslova lokalne samouprave (čl. 5- 9), da opština ima imovinu i prihode kojima samostalno raspolaže u skladu sa zakonom (član 10), da opština obezbjeđuje uslove za zaštitu i unapređenje manjinskih prava, u skladu sa Ustavom, međunarodnim pravnim aktima i posebnim zakonom (član 11), da se u vršenju službeničkih poslova uzdržava od javnog ispoljavanja svojih političkih uvjerenja (član 12), da je rad organa opštine, organa lokalne uprave, stručnih službi, posebnih službi (u daljem tekstu: organi i službe) i javnih službi javan (član 13), da se prilikom pripremi zakona i drugih akata kojima se uređuju položaj, prava i obaveze lokalne samouprave, naročito u oblastima utvrđenim ovim zakonom, obezbjeđuje izjašnjavanje opština i Zajednice opština Crne Gore (član 14), da o pitanjima koja nijesu u nadležnosti lokalne samouprave, ali su od interesa za lokalnu samoupravu, opština može da pokrene inicijativu i dostavi svoje mišljenje prema nadležnom državnom organu koji je dužan je da u roku od 30 dana od dana dostavljanja inicijative da odgovor opštini, te da se odnosi između organa opštine i državnih organa zasnivaju na načelima međusobne saradnje, u skladu sa zakonom (čl. 15 i 16), da se opštine mogu udruživati i međusobno sarađivati te da uživaju pravnu zaštitu u skladu sa Ustavom i zakonom (čl. 17 i 18), da se odredbe ovog zakona primjenjuju na opštinu u okviru Glavnog grada, Glavni grad i Prijestonicu ukoliko ovim i posebnim zakonom nije drukčije određeno (član 19), upotreba rodno osjetljivog jezika u muškom i ženskom rodu (član član 20).

U poglavlju II. PRAVNI STATUS OPŠTINE - definisan je status opštine, kojim se utvrđuje da opština ima svojstvo pravnog lica, naziv i teritoriju utvrđenu zakonom, statut i druge opšte akte, može imati grb, zastavu (simboli) i praznik te da, na odredbe statuta kojim se uređuje oblik i sadržina simbola i praznik saglasnost daje Vlada Crne Gore (čl. 21-25). Takođe, propisano je da opština i njeni organi imaju pečat, te sadržina pečata kao i da se izrada, upotreba, čuvanje i uništavanje pečata i druga pitanja koja se odnose na upotrebu pečata, uređuju posebnom odlukom skupštine opštine (čl. 26-28).

U poglavlju III. POSLOVI LOKALN SAMOUPRAVE – propisuje se da opština vrši poslove koji su od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo, da vrši i poslove koji su joj prenijeti zakonom ili povjereni propisom Vlade, te da opština može obavljati i druge poslove koji su od interesa za lokalno stanovništvo, koji nijesu u nadležnosti državnih organa ili drugih organa i organizacija (čl. 29-31). Nadalje, propisani su poslovi koje opština vrši, uređuje i obezbjeđuje u okviru sopstvenih nadležnosti, da radi obezbjeđivanja vršenja poslova iz svoje nadležnosti opština osniva organe lokalne uprave, ustavove i privredna društva (u daljem tekstu: javne službe), te da Vlada može da zahtijeva od opština da zajednički obezbijede vršenje tih poslova ili utvrdi javni interes i obezbijedi njihovo vršenje, kada ocijeni da je vršenje sopstvenih poslova od zajedničkog interesa za dvije ili više opština, (čl.32-37). Takođe, propisano je da se zakonom može vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave prenijeti opštini kada se, na taj način, obezbjeđuje njihovo efikasnije i ekonomičnije vršenje, te da se propisom Vlade može vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave povjeriti i prenijeti opštini u skladu sa zakonom (čl.38 i 39).

U poglavlju IV. IMOVINA OPŠTINE - definisano je da opština ima imovinu, koju čine nepokretne i pokretne stvari, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava, u skladu sa zakonom, da raspolaže i upravlja svojom imovinom shodno njenoj namjeni, u skladu sa zakonom i pažnjom dobrog privrednika, te da su opština i javne službe čiji je ona osnivač dužne da vode evidenciju o svojoj imovini (čl. 40 i 41).

U poglavlju V. ORGANI OPŠTINE definisano je da opština ima svoje organe, a to su: skupština opštine (u daljem tekstu: skupština) i predsjednik opštine (član 42).

Potpoglavlje 1. Skupština - definiše skupštinu opštine kao predstavnički organ građana opštine, te propisuje da skupštinu čine odbornici koji se biraju u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika, da odbornike biraju građani na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava, u skladu sa zakonom, da izbore za skupštinu raspisuje Predsjednik Crne Gore, da se izbori održavaju najkasnije 15 dana prije isteka mandata skupštine, te da u slučaju da se izbori ne raspišu u skladu sa zakonom, izbore raspisuje Vlada (član 43 i 44).

Članom 45 Nacrta zakona se na jasniji i precizniji način uređuju pitanja trajanja mandata skupštine opštine, kao i pitanja raspuštanja i skraćanja mandata skupštine opštine, mogućnost produženja mandata skupštine u izuzetnim situacijama vanrednog stanja, te pitanje raspisivanja izbora za skupštinu opštine u slučaju prestanka mandata prije isteka vremena na koji je izabrana.

Članom 46 propisani su poslovi skupštine, a čl. 47 i 48 preciznije je propisan način sazivanja prve sjednice novoizabrane skupštine na način što su utvrđeni posebni rokovi za zakazivanje i održavanje konstitutivne sjednice skupštine opštine, izbora predsjednika skupštine kako bi se spriječilo odugovlačenje, odnosno odlaganje rada sjednica te propisano ukoliko se isti ne izabere u predviđenim rokovima da Predsjednik Crne Gore raspiše nove izbore.

Članom 49 propisuje se način sazivanja skupštine u redovnim okolnostima. Skupštinu saziva predsjednik skupštine po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca, po sopstvenoj inicijativi, na zahtjev predsjednika opštine, najmanje jedne trećine odbornika i po inicijativi građana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno inicijative. Ukoliko predsjednik skupštine ne sazove sjednicu predsjednik opštine je saziva u roku od 8 dana.

Članom 50 propisan je način odlučivanja i donošenja odluka te unijeta novina prema kome bi samo zakon, a ne i statut, mogao propisivati u kojim slučajevima skupština opštine odlučuje nekom drugom većinom, a ne prostom većinom.

Takođe, u cilju jačanja kontrole zakonitosti rada skupštine odredbom člana 51 propisano je da će Ministarstvo, kada utvrdi nepravilnost u radu skupštine donijeti odluku kojom će sjednicu oglasiti nezakonitom, a akte donijete na takvoj sjednici proglasiti ništavim, te se dalje propisuje mogućnost pokretanja upravnog spora protiv takve odluke

Članom 52 propisuje se da odbornik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izneseno mišljenje ili glasanje u vršenju odborničke funkcije.

Nadalje je propisano da skupština, radi efikasnog i racionalnog vršenja poslova iz svoje nadležnosti, obrazuje odbore i savjete, kao stalna radna tijela, a mogu se obrazovati i komisije kao povremena radna tijela, da u vršenju poslova iz svog djelokruga skupština donosi statut, odluke i druge akte od kojih je statut osnovni akt kojim se uređuje organizacija, rad i način ostvarivanja lokalne samouprave, da skupština ima predsjednika koji je predstavlja i koji u odnosu na ranije zakonsko rješenje, sada profesionalno obavlja svoju funkciju, da u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, skupštinom predsjedava odbornik koga isti odredi. (čl. 53,54,55 56, 57 i 58).

Članom 59 Nacrta zakona propisano je da skupština ima sekretara čiji mandat traje koliko i mandat skupštine te se dalje predlaže proširenje nadležnosti sekretara skupštine i na poslove rukovođenja stručnom službom skupštine opštine. Precizira da sekretar skupštine, za svoj rad i rad stručne službe kojom rukovodi, odgovara skupštini i predsjedniku skupštine, dok se način i postupak razrješenja uređuje statutom opštine.

Potpoglavlje 2 - Predsjednik opštine propisuje da je predsjednik opštine izvršni organ koji profesionalno obavlja funkciju, te da istog bira skupština, na vrijeme od četiri godine, većinom glasova ukupnog broja odbornika (član 60). U odnosu na ranije zakonsko rješenje sada je utvrđeno da se predsjednik opštine bira najkasnije u roku od 30 dana od dana konstituisanja skupštine, te da ukoliko se isti ne izabere u propisanom roku, na predlog Vlade ili jedne trećine odbornika, skupština će u roku od 15 dana, donijeti odluku o skraćenju svog mandata (član 61). Članom 62 propisano je da će se statutom urediti način i postupak izbora predsjednika opštine.

Članom 63 propisani su poslovi predsjednika opštine koje je i ranije obavljao, ali su njegove nadležnosti proširene u dijelu da raspolaže pokretnim stvarima, nepokretnim stvarima u slučajevima neposredne pogodbe, novčanim sredstvima i hartijama od vrijednosti, u skladu sa zakonom, daje saglasnost na akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa, službi i javnih službi, podnosi izvještaje skupštini o realizaciji preporuka iz izvještaja Državne revizorske institucije, donosi kadrovski plan, plan integriteta, te godišnji plan obuka lokalnih službenika i namještenika.

U čl. 64-74 utvrđena je: nadležnost predsjednika opštine da privremeno donosi akte iz nadležnosti skupštine, ukoliko skupština nije u mogućnosti da se sastane ili je iz drugih razloga onemogućen njen rad, a njihovim nedonošenjem bi se ugrozio život građana, imovina veće vrijednosti ili onemogućilo ostavriavanje prava i obaveza građana, da za vršenje poslova iz svoje nadležnosti predsjednik opštine odgovara skupštini a za vršenje prenesenih i povjerenih poslova predsjednik odgovara i Vladi, da predsjedniku opštine prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran: razrješenjem od strane skupštine, razrješenjem od strane Vlade, podnošenjem ostavke i po sili zakona, da kada predsjedniku opštine, u slučajevima utvrđenim zakonom, prestane mandat, funkciju predsjednika, do izbora novog predsjednika opštine, vrši potpredsjednik opštine, koga odredi skupština te da opština ima najviše dva potpredsjednika opštine, što je u funkciji racionalizacije pa i ekonomičnosti obavljanja poslova, kao i razlozi za njegovo razrješenje.

U poglavlju VI. LOKALNA UPRAVA - definisana je organizacija lokalne uprave. Članom 75 propisano je da se za vršenje poslova lokalne uprave obrazuju organi lokalne uprave, odnosno sekretarijati, uprave i direkcije, za vršenje stručnih i drugih poslova iz nadležnosti predsjednika opštine i glavnog administratora, kao i zajedničkih stručnih i drugih poslova za potrebe opštine mogu se obrazovati stručne službe, te da se za vršenje specifičnih poslova lokalne uprave obrazuju posebne službe (služba komunalne policije, služba zaštite i spašavanja i druge službe, u skladu sa zakonom).

Dakle, u cilju preciznijeg uređenja organizacionih oblika u okviru upravne strukture u jedinicama lokalne samouprave u odnosu na upravnu strukturu., bilo je potrebno da se iz upravne strukture isključe biro i koji u praksi predstavljaju unutrašnje organizacione jedinice u okviru lokalnog organa uprave ili službe, a ne posebne organe lokalne uprave.

Članom 76 propisano je da se unutrašnja organizacija i sistematizacija organa, odnosno službi utvrđuje zavisno od obima, vrste i složenosti poslova i na način kojim se obezbjeđuje njihovo efikasno, ekonomično i efektivno vršenje, te da kriterijume za organizaciju i sistematizaciju, utvrđuje predsjednik opštine, ukoliko nijesu propisani posebnim zakonom. Dakle, ovim članom propisuju kriterijumi za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa lokalne uprave i službi, a što će doprinijeti lakšem uspostavljanju organizacione strukture u praksi.

Čl. 77-80 propisani su poslovi organa lokalne uprave te obavezu organa i službi da podnose predsjedniku opštine godišnji izvještaj o radu i stanju u upravnoj oblasti u roku propisanom statutom.

Čl. 81-84 definisani su poslovi glavnog administratora, način imenovanja, prestanak mandata i njegovo razrješenje. Ovim zakonskim tekstom se predlaže proširenje djelokruga poslova glavnog administratora, odnosno normativno jačanje njegove uloge i funkcionisanja saglasno preporukama iz Analize o funkcionisanju lokalne samouprave u Crnoj Gori. Dakle, do kraja su izvedeni i precizirani poslovi glavnog administratora, te dodati određeni poslovi koje on u praksi inače obavlja, pri čemu nijesu promijenjena osnovna konceptijska opredjeljenja zakonodavca u pogledu položaja i uloge glavnog administratora, kao i uslovi za njegovo imenovanje imajući u vidu da isti koordinira organima i službama u pripremi propisa, akcinih planova, programa razvoja itd. Takođe, jasno su precizirani i razlozi za njegovo razrješenje.

Čl 85-89, propisano je da radom organa i službi rukovodi starješina organa i rukovodilac službi, da se imenuje na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od pet godina, da za svoj rad i rad organa odnosno službe kojim rukovodi, odgovara predsjedniku opštine, da donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i program rada tog organa, odnosno službe, uz saglasnost predsjednika opštine i vrše druge poslove, u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima opštine, te da isti može imati najviše jednog pomoćnika kojeg postavlja starješina organa, odnosno rukovodilac službe, na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od četiri godine, uz saglasnost predsjednika opštine. Takođe, propisano je da u slučaju prestanka mandata starješini organa, odnosno službi predsjednik opštine može odrediti vršioca dužnosti do imenovanja, odnosno postavljenja u skladu sa zakonom izuzetno do šest mjeseci.

Članom 90 se propisuje da opština može imati menadžera, kome se, u odnosu na ranija zakonska rješenja proširuje krug poslova, odnosno normativno poboljšava njegova pozicija. Propisuje se postavljenje menadžera na osnovu javnog konkursa na period od pet godina iz razloga jačanja profesionalnosti i odgovornosti rada lica koje vrši dužnost menadžera. Predlaže se, da pitanja koja se odnose na prestanak mandata i razloge razrešenja budu regulisana na isti način kako su ta pitanja uređena za glavnog administratora.

Članom 91 je precizirano da opština ima komunalnu policiju za čije se poslove osniva posebna služba a članom 92 da opština može imati službu zaštite i spašavanja.

Čl. 93 i 94 propisani su instituti sukoba nadležnosti i izuzeća u lokalnoj samoupravi.

U poglavlju VII. LOKALNI FUNKCIONERI, SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI regulišu se pitanja vezana za pravni status ovih lica.

Naime, članom 95 je propisano da su: predsjednik opštine i potpredsjednik opštine, predsjednik skupštine i glavni administrator, lokalni funkcioneri.

Član 96 propisuje da je lokalni službenik lice koje je zasnovalo radni odnos u organu, odnosno službi, za vršenje poslova kojima se ostvaruje Ustavom, zakonom i drugim propisima utvrđena nadležnost opštine te lice koje u organu, odnosno službi vrši informacione, materijalne, finansijske i druge administrativne poslove a da je namještenik lice koje je zasnovalo radni odnos u organu, odnosno službi radi vršenja drugih poslova.

Članom 97 je propisano da je opština poslodavac lokalnog službenika, odnosno namještenika. Kada su u pitanju lokalni službenici, odnosno namještenici, prava i dužnosti, u ime poslodavca, vrši starješina organa lokalne uprave, rukovodilac službe, a kada su u pitanju lokalni funkcioneri, imenovana, odnosno postavljena lica, prava i dužnosti, u ime poslodavca, vrši skupština opštine i predsjednik opštine.

Čl. 98-110 propisana su prava, obaveze, dužnosti i odgovornosti lokalnih službenika i namještenika.

Potpoglavlje 1. "Kategorizacija radnih mjesta", propisuje sistem kategorizacije radnih mjesta, u okviru pet kategorija i to: starješina organa, visoko-rukovodni kadar, ekspertska rukovodni kadar, ekspertska kategorija, izvršni kadar, te da se ista vrši na osnovu vrste poslova, odgovarajućeg

radnog iskustva, nivoa kvalifikacije obrazovanja, odgovornosti, složenosti i potrebnih vještina u vršenju poslova (član 111). Članom 112 propisana su mjerila na osnovu kojih se u okviru kategorija utvrđuje jedan ili više nivoa sa odgovarajućim zvanjima.

Čl. 113 - 121, propisana su: nivoi, zvanja i uslovi za sve kategorije radnih mjesta.

Čl. 122 - 132, propisana je shodna primjena zakona kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i nameštenika, s način popunjavanja radnih mjesta imenovanih, postavljenih lica kao i lokalnih službenika i namještenika, objavljivanje oglasa, pravo prijavljivanja na oglas, postupak provjere sposobnosti za vršenje poslova radnog mjesta.

U pogledu uslova za zasnivanje radnog odnosa u organu i službi, ispita i drugog stručnog ispita, na pitanja sadržine oglasa, načina i postupka ispravke i povlačenja oglasa, odnosno konkursa, razloge za povlačenje, kao i način prijavljivanja na oglas, odnosno konkurs elektronskim putem, na pribavljanje mišljenja o stručnim i radnim kvalitetima kandidata, način provjere sposobnosti, sačinjavanje izvještaja i rang liste, donošenje odluke o izboru kandidata, prava na uvid i vraćanje dokumentacije, donošenja rješenja o zasnivanju radnog odnosa, trajanje radnog odnosa, probni rad i onjegovo ocjenjivanje, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Takođe, na prava i obaveze lokalnih službenika i namještenika koja se odnose na: uslove rada, zaradu, naknadu i druga primanja, odmor i odsustvo, mirovanje prava iz radnog odnosa, izvršavanje naloga, čuvanje i zaštitu tajnih podataka i podataka o ličnosti, poštovanje radnog vremena, vanredne situacije i okolnosti, izbjegavanje sukoba interesa, prijavljivanje mogućeg sukoba interesa, zabranu zloupotrebe rada i korišćenja imovine, zabranu primanja poklona, odbijanje poklona, dodatni rad, zabranu osnivanja privrednih društava, ograničenje članstva u organima privrednih društava, ograničenje po prestanku radnog odnosa, primjenu propisa o sprječavanju sukoba interesa javnih funkcionera, raspoređivanje zbog potrebe rada, raspoređivanje unutar istog organa lokalne uprave, stručne službe i posebne službe, privremeno raspoređivanje u drugi organ i službu, način privremenog raspoređivanja u drugi organ i službu, ograničenje za raspoređivanje, osnov prestanka radnog odnosa, rješenje o prestanku radnog odnosa, prestanak radnog odnosa po sili zakona, otkaz, sporazumni prestanak radnog odnosa, kao i na prestanak radnog odnosa istekom vremena na koji je zasnovan, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

Kada su u pitanju prava, obaveze i odgovornosti imenovanih, odnosno postavljenih lica, lokalnih službenika i namještenika, na koja se ne može primijeniti shodna primjena pomenutog zakona, to je posebno propisano odredbama ovog zakona.

Dakle, shodna primjena se pokazala neadekvatnom da riješi probleme koji se javljaju u praksi i zbog toga je predloženo novo rješenje koje će doprinijeti rješavanju problema u praksi, a samim tim i unapređenju funkcionisanja sistema lokalne samouprave

Kada su u pitanju uslovi za zasnivanje radnog odnosa imenovanih, odnosno postavljenih lica, to je posebno propisano odredbama ovog Nacrta zakona. Dakle, ovim rješenjima predlaže se razlikovanje odnosa na koje se shodno može primijeniti zakon koji reguliše službeničke odnose državnih službenika i namještenika od odnosa na koje se, zbog određenih specifičnosti službeničkih odnosa lokalnih službenika i namještenika, ne može primijeniti pomenuti zakon, već su ti odnosi regulisani sistemskim zakonom koji uređuje lokalnu samoupravu.

U poglavlju VIII. ODGOVORNOST LOKALNOG SLUŽBENIKA, ODNOSNO NAMJEŠTENIKA (čl. 133-136), propisana je disciplinska odgovornost lokalnih službenika i namještenika. Naime, dosadašnja zakonska rješenja na osnovu kojih je svaka jedinica lokalne samouprave imala disciplinsku komisiju pokazala se kao neadekvatna i necjelishodna, pa se novim zakonskim rješenjima pribjeglo njenoj profesionalizaciji, radi uštede u opštinama i ekonomičnijeg i efikasnijeg vođenja disciplinskog postupka. Lokalni službenik, odnosno namještenik disciplinski je odgovoran za povrede službene dužnosti iz radnog odnosa, koje mogu biti lakše i teže. Disciplinski postupak za lakšu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi i odluku predlaže ovlašćeni službenik koga odredi starješina organa i službi, a disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti protiv lokalnog službenika, odnosno namještenika vodi i odluku predlaže Disciplinska komisija obrazovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika. Nadalje, disciplinski postupak zbog povrede službene dužnosti protiv imenovanog, odnosno postavljenog lica pokreće predsjednik opštine.

U poglavlju IX. OCJENJIVANJE I NAPREDOVANJE (član 137) propisano je da na pitanja ocjenjivanja i napredovanja lokalnih službenika i namještenika, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

U poglavlju X. STRUČNO OSPOSABLJAVANJE (čl.138 - 142) propisana je obaveza i pravo lokalnog službenika, odnosno namještenika da se stručno osposobljava i usavršava u cilju unaprjeđenja stručnih sposobnosti i vještina radi vršenja poslova radnog mjesta, te da se isto vrši na osnovu opšteg i posebnih programa.

Dalje, je propisano da Opšti program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, odnosno namještenika donosi Ministarstvo i da se sredstva za sprovođenje ovog programa obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore a da poseban program stručnog osposobljavanja i usavršavanja lokalnih službenika, odnosno namještenika donosi predsjednik opštine, te da se sredstva za sprovođenje posebnog programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja obezbjeđuju se u budžetu opštine.

Nadalje, propisuje se pravni status pripravnika koji zasnivaju radni odnos u lokalnoj samoupravi, kao i mogućnost zasnivanja radnog odnosa lica bez iskustva u određenom nivou obrazovanja radi stručnog osposobljavanja.

Članom 142 propisano je da se na pitanja ukidanja organa, odnosno poslova i reorganizacije shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

U poglavlju XI. ZAŠTITA PRAVA LOKALNIH SLUŽBENIKA, ODNOSNO NAMJEŠTENIKA (član 143), propisano je da o pravima i obavezama lokalnog službenika, odnosno namještenika odlučuje starješina organa i službe rješenjem, da se protiv rješenja može podnijeti žalba, u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno odluke, te da o žalbi odlučuje Komisija za žalbe obrazovana u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika. Naime, i ovo je jedno od unapređenijih rješenja u odnosu na ranija zakonska rješenja po kojima je svaka jedinica lokalne samouprave imala Komisiju za žalbe a što se pokazalo kao necjelishodno i neekonomično.

U poglavlju XII. UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA (144-150), propisano je da upravljanje ljudskim resursima u opštini obuhvata utvrđivanje jedinstvenih standarda za upravljanje ljudskim resursima u organu i službi na osnovu čega predsjednik opštine donosi kadrovski plan za organe i službe za kalendarsku godinu najkasnije 30 dana prije donošenja budžeta opštine za tu godinu, da poslove upravljanja ljudskim resursima u opštini vrši organ, odnosno služba kojima su nadležnosti propisane ovim zakonom, te da se prikupljanje, čuvanje i obrada podataka o zaposlenom vrši u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti. Podaci iz kadrovske evidencije, po službenoj dužnosti se dostavljaju Centralnoj kadrovskoj evidenciji.

Na sadržinu kadrovskog plana i odgovornost za njegovo sprovođenje, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti državnih službenika i namještenika.

U poglavlju XIII FINANSIRANJE OPŠTINA(čl.151-153), propisano je da opština ima svoj budžet, kojim se iskazuju sva primanja koja pripadaju opštini i svi izdaci iz njene nadležnosti, te da prihode za finansiranje sopstvenih poslova obezbjeđuje iz sopstvenih prihoda, zakonom ustupljenih prihoda, Egalizacionih fonda, budžeta Države, drugih izvora, u skladu sa zakonom. Takođe, propisano je da se opštini obezbijeduju sredstva za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova iz budžeta Države, u skladu sa propisom o prenošenju, odnosno povjeravanju poslova.

U poglavlju XIV. MJESNA SAMOUPRAVA(čl.154-157) utvrđuje se način ostvarivanja prava na lokalnu samoupravu i zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva putem mjesne samouprave, odnosno preko mjesnih zajednica koje osnivaju građani u skladu sa ovim zakonom. U mjesnoj zajednici građani odlučuju i učestvuju u odlučivanju o ostvarivanju lokalnih potreba i interesa u oblastima: uređivanja naselja, stanovanja, zaštite potrošača, kulture, fizičke kulture, zaštite i unapređivanja životne sredine, kao i drugim oblastima života i rada, u skladu sa statutom.

U poglavlju XV. UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE (čl. 158-170), uređuje se učešće građana putem različitih oblika učešća stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa koje se odnose na kulturne, sportske, obrazovne, zdravstvene, informativne i druge potrebe. Oblici neposrednog učešća građana u izjašnjavanju i odlučivanju su: inicijativa, građanska inicijativa, zbor građana, referendum (mjesni i opštinski) i drugi oblici izjašnjavanja i odlučivanja utvrđeni statutom.

U poglavlju XVI. SARADNJA LOKALNE SAMOUPRAVE I GRAĐANA-(čl.171-175), propisana je obaveza organa lokalne samouprave da obezbijede ostvarivanje prava i dužnosti lokalnog stanovništva na zakonit i efikasan način, uz poštovanje ličnosti i dostojanstva građanina, na način da im obezbijede potrebne podatke, objašnjenja i obavještenja, da odrede vrijeme prijema građana, da javno označe nazive organa i službi, službenih prostorija, obaveza zaposlenih da za vrijeme službe nose vidljive službene oznake sa ličnim imenom, slikom i zvanjem, u skladu sa propisom koji donosi ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave, da obezbijede knjigu utisaka i sanduče za primjedbe, predloge i pritužbe .

U poglavlju XVII. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I NEVLADINIH ORGANIZACIJA – (član 176), propisana je saradnja nevladinih organizacija sa organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, stručnim službama,

posebnim službama i javnim službama a u cilju afirmisanja otvorenog i demokratskog društva. Ova saradnja naročito se ostvaruje informisanjem o svim pitanjima značajnim za nevladin sektor, konsultovanjem nevladinog sektora o programima razvoja lokalne samouprave i nacrtima opštih akata koje donosi skupština, omogućavanjem učešća u radu radnih grupa za pripremu normativnih akata ili izradu projekata i programa, organizovanjem zajedničkih javnih rasprava, okruglih stolova i seminara, finansiranjem projekata nevladinih organizacija od interesa za lokalno stanovništvo, pod uslovima i po postupku propisanim opštim aktom opštine, obezbjeđivanjem uslova za rad nevladinih organizacija, u skladu sa mogućnostima lokalne samouprave, institutom „slobodne stolice” i na drugi način propisan statutom opštine.

U poglavlju XVIII. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I JAVNIH SLUŽBI ČIJI JE OSNIVAČ DRŽAVA- (177 i 178), propisana je saradnja organa lokalne samouprave sa javnim službama i drugim pravnim licima čiji je osnivač država, te da u slučaju neostvarivanja saradnje na način propisan ovim zakonom, nadležni organi lokalne samouprave mogu obavijestiti Vladu i zahtijevati preduzimanje odgovarajućih mjera.

U poglavlju XIX. ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I DRŽAVNIH ORGANA-(179-187)propisana je da se odnosi između organa lokalne samouprave i državnih organa zasnivaju na međusobnoj saradnji, te je dalje propisan i nadzor državnih organa nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave. U vršenju poslova i zadataka lokalne samouprave, koji se odnose na utvrđivanje i ostvarivanje sloboda, prava i dužnosti građana, nadležni državni organi vrše nadzor nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave i imaju prava i dužnosti utvrđene zakonom.

U potpoglavlju “Odnosi organa lokalne samouprave i Vlade” propisano je da Vlada ima pravo da, do odluke Ustavnog suda, obustavi od izvršenja propis ili opšti akt skupštine ili predsjednika opštine, ako smatra da nije u skladu sa Ustavom i zakonom ili se njime ograničavaju Ustavom ili zakonom utvrđene slobode, prava i dužnosti građanina, te da je nakon toga dužna da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana, pokrene postupak pred Ustavnim sudom. Ukoliko, u propisanom roku Vlada ne pokrene postupak, propis ili opšti akt se primjenjuje. Nadalje, propisano je da kad organ državne uprave nadležan za određenu upravnu oblast smatra da opšti akt skupštine ili predsjednika opštine nije u saglasnosti sa zakonom ili Ustavom, upozoriće skupštinu ili predsjednika opštine da u određenom roku preduzime odgovarajuće mjere radi usaglašavanja tog akta, te ukoliko skupština, odnosno predsjednik opštine ne postupi po upozorenju u ostavljenom roku, organ državne uprave nadležan za određenu upravnu oblast o tome obavještava ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave, koje je dužno da Vladi predloži preduzimanje odgovarajućih zakonom propisanih mjera.

Kada skupština opštine duže od šest mjeseci ne održava sjednice, ne izvršava odluke nadležnih sudova ili ne izvršava zakonom utvrđene obaveze čime se onemogućava ostvarivanje prava građana ili nanosi znatna materijalna šteta, Vlada će upozoriti skupštinu, da u određenom roku, obezbijedi ostvarivanje svojih funkcija, odnosno izvrši zakonom utvrđene obaveze.

Ako skupština, u propisanom roku, ne uspostavi obavljanje svojih funkcija, odnosno ne izvrši zakonom utvrđene obaveze, Vlada će, na predlog ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave, raspustiti skupštinu, a funkciju skupštine do njenog konstituisanja vršiće odbor

povjerenika, koji imenuje Vlada, nakon čega će predsjednik opštine raspisati izbore u roku od 15 dana od dana raspuštanja, te ukoliko predsjednik opštine ne raspiše izbore u roku, iste će raspisati Vlada.

U poglavlju XX. SARADNJA I UDRUŽIVANJE LOKALNE SAMOUPRAVE - (čl.188-193), propisano je da, u vršenju poslova iz sopstvene nadležnosti, lokalne samouprave mogu, na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, slobodno sarađivati i udruživati sredstva za vršenje poslova od zajedničkog interesa, u cilju zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva, te da opštine mogu osnovati svoju asocijaciju opština za teritoriju Crne Gore, pod uslovom da ju je osnovalo više od polovine opština. Takođe opštine i asocijacija opština mogu slobodno sarađivati sa lokalnim zajednicama i asocijacijama drugih zemalja, radi ostvarivanja zajedničkih interesa i udruživati se u regionalne i međunarodne organizacije lokalnih vlasti.

U poglavlju XXI. JAVNOST I TRANSPARENTNOST RADA-(čl.194-197), propisan je način ostvarivanja javnosti i transparentnosti rada organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave i javnih službi kroz objavljivanje opštih i drugih akata u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici jedinice lokalne samouprave, objavljivanjem na internet stranici jedinice lokalne samouprave odluka o dodjeli poslova i usluga i zaključenih ugovora sa pravnim i fizičkim licima, kao i pojedinačnih odluka i drugih akata i ugovora zaključenih u postupku raspolaganja imovinom opštine, neposrednim uvidom građana u akte i druge službene spise koji se tiču ostvarivanja funkcija lokalne samouprave i ostvarivanja prava građana, učešćem građana u javnoj raspravi u postupku donošenja odluka i drugih akata kojima se uređuju pitanja od neposrednog interesa za lokalno stanovništvo, organizovanjem različitih oblika edukacije građana i na drugi način propisan statutom opštine.

U poglavlju XXII. ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE-(čl.198-201), propisano je da svako ima pravo da podnese inicijativu pred Ustavnim sudom za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata državnih organa, kojima se narušava pravo na lokalnu samoupravu utvrđeno Ustavom ili zakonom. Takođe, radi ostvarivanja unapređenja lokalne samouprave u opštini se osniva Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave čije članove bira skupština opštine iz reda istaknutih i uglednih građana opštine i stručnjaka iz oblasti od značaja za lokalnu samoupravu, te da Savjet ima pravo da državnim organima, organima lokalne samouprave i javnim službama podnosi predloge za unapređenje i razvoj lokalne samouprave, podizanje nivoa kvaliteta javnih usluga, zaštitu Ustavom i zakonom utvrđenih prava i dužnosti opštine i zaštitu sloboda i prava lokalnog stanovništva.

U poglavlju XXIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 202,203,204) predlaže se da su opštine dužne da usklade svoje statute i druge opšte akte, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, te da će zakoni i drugi propisi kojima se utvrđuju poslovi iz sopstvene nadležnosti lokalne samouprave, usaglasiti sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i da će se postupci odlučivanja o pravima obavezama i odgovornostima lokalnih službenika koji nijesu pravosnažno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona okončati u skladu sa odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG“, br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 03/10, 38/12, 10/14, 57/14 i 03/16).

Odredbom člana 205 Nacrta zakona, predlaže se da, lokalni službenici iz čl. 115 i 117 koji se na dan stupanja na snagu ovog zakona zateknu na radu u organu i službi, nastavljaju sa radom u zvanjima koja su stekli po važećem propisima. Predloženo je ovakvo rješenje u cilju zaštite stečenih prava, a naročito imajući u vidu da Nacrt predviđa strožije uslove za sticanje pojedinih zvanja. S druge strane za lokalne službenike koji su imenovani, odnosno postavljeni predlaže se da nakon stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju sa radom do isteka vremena na koje su imenovani ili postavljeni.

Takođe, odredbama 206 i 207 propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni list RCG“, br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 03/10, 38/12, 10/14, 57/14 i 03/16) i Uredba o službenim zvanjima lokalnih službenika namještenika i uslovima za njihovo vršenje u organima lokalne uprave („Službeni list CG“, broj 15/13), kao i da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore,,.

V. SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.